

ГРАД БЕОГРАД
ГРАДСКА УПРАВА
Секретаријат за урбанизам и грађевинске послове

**ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА
ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
КОМПЛЕКСА СТАНИЦЕ ЗА СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ
„ОМВ ОБИЛАЗНИЦА 2“ ГРАДСКА ОПШТИНА СУРЧИН
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

**ЕКО ПЛАН – ПЛАНИРАЊЕ И ПРОЈЕКТОВАЊЕ У
ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**
Сергеја Јесењина 16, 11080 Београд, www.eko-plan.rs

„ПРОЈЕКТУРА“ ДОО
Живојина Жујовића 24, 11000 Београд

Београд, фебруар 2019. године

Назив документа:

**ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА
ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА СТАНИЦЕ ЗА
СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ „ОМВ ОБИЛАЗНИЦА 2“
ГРАДСКА ОПШТИНА СУРЧИН, НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

Наручилац:

ОМВ СРБИЈА ДОО Београд,
Омладинских бригада 90а, Нови Београд

Пројектна организација:

„ПРОЈЕКТУРА“ ДОО
Ул. Живојина Жујовића бр.24, Београд
tel/fax: +381 11 243 78 99
e-mail: office@projektura.rs

Обрађивачи Извештаја о стратешкој процени утицаја:

ЕКО ПЛАН – планирање и пројектовање у области заштите животне средине
Сергеја Јесењина 16, 11080 Београд,
www.eko-plan.rs

и

„ПРОЈЕКТУРА“ ДОО
Живојина Жујовића 24, 11000 Београд
tel/fax: +381 11 243 78 99
e-mail: office@projektura.rs

**РАДНИ ТИМ НА ИЗРАДИ
СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ:**

др Бошко Јосимовић, дипл. просторни планер

Биљана Кнежевић, дипл. инж. технологије
Љубиша Безбрадица, маст. инж. шумарства
Љубиша Крунић, дипл. инж. електротехнике
Ивана Станковић, дипл. инж. арх.

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПЛАНЕРА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Бошко Д. Јосимовић

дипломирани просторни планер
ЈМБ 1807974710026

одговорни планер

Број лиценце

100 0141 09

У Београду,
24. децембра 2009. године

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Проф. др Драгослав Шумарац
дипл. грађ. инж.

САДРЖАЈ

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ.....	1
1.1 Преглед предмета, садржаја и циљева Просторног плана и однос према другим документима.....	1
1.2 Преглед постојећег стања и квалитета животне средине.....	5
1.2.1. Природни комплекс.....	5
1.2.2. Природна и културна добра.....	12
1.2.3. Квалитет животне средине.....	13
1.2.4. Постојећа намена и начин коришћења простора.....	14
1.3 Разматрана питања и проблеми заштите природе и животне средине и разлози за изостављање одређених питања из поступка СПУ.....	14
1.4 Претходне консултације са заинтересованим органима и организацијама.....	14
2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА.....	15
2.1 Општи циљеви стратешке процене.....	15
2.2 Посебни циљеви стратешке процене.....	15
2.3 Избор индикатора.....	15
3. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	18
3.1 Евалуација карактеристика и значаја утицаја стратешких одређења.....	18
3.2 Кумулативни и синергетски ефекти.....	23
3.3 Опис смерница за предупређење и смањење негативних и повећање позитивних утицаја на животну средину.....	23
4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА.....	27
5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА.....	28
6. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ.....	29
7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА.....	30
8. ПРИКАЗ ЗАКЉУЧАКА ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	31

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Према члану 13. Закона о стратешкој процени полазне основе стратешке процене обухватају:

- кратак преглед садржаја и циљева Плана детаљне регулације и однос са другим плановима и програмима,
- преглед постојећег стања и квалитета животне средине на подручју на које се извештај односи,
- карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају,
- разматрана питања и проблеме заштите животне средине у плану и приказ разлога за изостављање одређених питања и проблема из поступка процене,
- приказ припремљених варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у плану и програму, укључујући варијантно решење нереализовања плана и најповољније варијантно решење са становишта заштите животне средине,
- резултате претходних консултација са заинтересованим органима и организацијама битне са становишта циљева и процене могућих утицаја стратешке процене.

Све наведене ставке обухваћене су у овом поглављу, изузев приказа и евалуације варијантних решења која нису разматрана Планом детаљне регулације.

1.1. Преглед предмета, садржаја и циљева Плана детаљне регулације и однос са другим документима

Изради Плана детаљне регулације комплекса станице за снабдевање горивом „ОМВ Обилазница 2“ градска општина Сурчин, приступило се на основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације ("Сл. лист града Београда", број 79/17).

Иницијативу за израду Плана детаљне регулације је покренуо власник земљишта, ОМВ Србија доо, Омладинских бригада 90а/2 Нови Београд, као Наручилац, који је заинтересован да кроз израду Плана детаљне регулације у дефинисаном обухвату оствари планске могућности за изградњу комплекса ССГ и комерцијалних делатности као пратећих садржаја аутопута Е 75, деоница Београд-Ниш.

У складу са одредбама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр.135/04 и 88/10), Мишљењем надлежног органа бр.501-3-73/2017-V-04 од 26.07.2017. год и Решења Секретаријата за урбанизам и грађевинске послове, Градске управе Града Београда IX бр.350.14-31/17 од 16.10.2017.године приступа се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину.

Обухват ПДР-а захвата катастарске парцеле 5207/1, 5208/1 и 5209/1 КО Добановци које су у власништву Харучиоца и све околне парцеле неопходне за анализу и реализацију саобраћајних и других инфраструктурних прикључака планиране ССГ, укупне површине око 12ha95a94m².

Планом су предвиђене јавне намене и остале намене са другим пратећим садржајима. У оквиру површина јавне намене Планом су анализирани и дефинисани услови и начин прикључења планираног комплекса на аутопут Е-75. Сви пројектовани елементи ситуационог плана требало би да задовољавају безбедан прилаз свих типова возила са пута комплексу и димензионисан је за адекватну рачунску брзину. У предложеном обухвату Плана, нема формирања новог јавног земљишта.

У оквиру површина остале намене дефинисане су површине за: Комплекс станице за снабдевање горивом Тип I, бензинско-путничка станица у оквиру које су планирани пумпна станица са оријентационо 20 точионих места и то: посебно за путничка возила (за бензин, дизел, течни нафтни гас (ТНГ), за теретна возила (бензин, дизел, ТНГ и КПП), са продајом осталих потрошних материјала и ситних резервних делова за аутомобиле, паркинг простором за путничка и теретна возила; и Друге пратеће садржаје аутопута –мотел, у складу са могућностима локације дефинисаним просторним планом инфраструктурног коридора Аутопута Е-75, деоница Београд-Ниш ("Сл. гласник РС", бр. 121/14).

Табела 1.1 Биланс површина

НАМЕНА ПОВРШИНА	постојеће	(%)	укупно планирано	(%)
површине јавних намена				
Саобраћајне површине	9ха44а11м ²	77,22	9ха44а11м ²	77,22
површине осталих намена				
површине за пратеће комерцијалне садржаје - станица за снабдевање горивом	1ха64а19м ²	13.43	1ха64а19м ²	13.43
површине за пратеће комерцијалне садржаје – други пратећи садржаји аутопута	1ха14а35м ²	9.35	1ха14а35 ²	9.35
укупно	/		12ха22а65м²	100

Циљеви уређења и изградње и основни програмски елементи су:

- Усаглашавања планираних намена дефинисаних ППР-ом подручја седишта јединице локалне самоуправе са планираном локацијом за изградњу ССГ према ППИК Аутопута Е-75, деоница Београд-Ниш (Сл. гласник РС бр. 121/14) и планским решењима РП аутопута Е-75 и Е-70 Добановци –Бубањпоток („Сл.лист Града Београда 13/99“), као и
- Преиспитивање капацитета свих инфраструктурних прукључака предметног подручја, за предвиђене намене и типологију изградње.
- дефинисање начина уређења и утврђивање правила изградње објеката,
- дефинисање могућности парцелације и препарцелације,
- дефинисање и спровођење мера заштите животне средине.

Плански основ за израду Плана је садржан у:

Плану генералне регулације грађевинског подручја седишта јединице локалне самоуправе - Град Београд, целине I – XIX ("Службени лист града Београда", бр. 20/16 и 97/16 69/17 и 97/17). Према ППР-у грађевинског подручја седишта јединице локалне самоуправе - Град Београд, ова локација је делимично у површинама са наменом шуме и делом у површинама за привредне зоне, а остатак предложеног обухвата је мрежа саобраћајница.Према карти спровођења подручје је делимично у зони за непосредну примену правила грађења, делимично у зони у којој је обавезна израда ПДР-а и делом у зони где се примењују правила важећег Плана.

Уредби о Изменама и допунама Уредбе о утврђивању просторног плана подручја инфраструктурног коридора Аутопута Е-75, деоница Београд-Ниш ("Сл. гласник РС", бр. 121/14) на стационажи која припада осовини локације (566+083, десно), планирана је бензинска станица "П083 - Добановци". Бензинске станице на аутопуту су обавезни пратећи садржаји у коридору аутопута и представљају пунктове мање и средње величине, претежно са специјализованим саобраћајним садржајима за снабдевање погонским горивом, прибором и резервним деловима, за пружање услуга оправке возила, прања возила и др., уз одговарајуће

задовољавање потреба (предах, узимање хране, куповина и сл.) у току краћег и средњег задржавања путника, са могућношћу дужег задржавања у случају озбиљније оправке возила и пешачке везе бензинске станице са паркиралиштем или мотелом. Бензинске станице могу бити самостални објекти или у склопу мотела. Утврђују се следећи посебни критеријуми за избор локација бензинских станица:

- (1) функционално растојање од 20 до 30 km - обострано и наизменично размештање самосталних бензинских станица типа I (бензинско-путничка станица) и типа II (бензинско-сервисна станица). Уколико због размештаја постојећих бензинских станица, проласка кроз урбане центре главног града, међународног, државног и регионалног значаја и прилаза путним граничним прелазима није могуће испоштовати то правило, дозволиће се одступање у смицању;
- (2) бензинске станице у саставу мотела мањег су капацитета и имају основну намену услуге гостију мотела;
- (3) пожељно је обезбеђење обостраног приступа (са аутопута и са државног пута или јавног општинског пута) где је то могуће;
- (4) површина од 1,5 до 3 ha.

Тип I, бензинско-путничка станица, може да има следеће садржаје (у првој фази):

- (1) зелено разделно острво, улазна и излазна коловозна трака су обавезни;
- (2) пумпна станица са оријентационо 10 точионих места и то: осам за путничка возила (за бензин, дизел, течни нафтни гас (ТНГ), компримовани природни гас (КПГ), а у перспективи и за пуњење аутомобила на електрични погон) и два за теретна возила (бензин, дизел, ТНГ и КПГ), са продајом осталих потрошних материјала и ситних резервних делова за аутомобиле и др.;
- (3) паркинг за 40 и више путничких возила, за 16 и више теретних возила и за четири и више аутобуса, са потребним пролазним тракама;
- (4) јавна чесма и јавни мокри чвор, по правилу у оквиру бензинске станице (мушки и женски, за особе са инвалидитетом и родитеље са малом децом, минимум 80 m² бруто) и привремено дневно сабиралиште смећа са станице (површина по прорачуну);
- (5) табла са називом и планом бензинске станице на улазу у станицу;
- (6) информативно-туристички пункт на излазу са станице (са јавним и службеним телефоном и информацијама о непосредном окружењу и његовим мотивима, о главним саобраћајним скретањима према градовима, бањама, туристичким дестинацијама, природним и културним добрима и др.);
- (7) служба помоћи и информација, са службеним и јавним телефоном;
- (8) ресторан са кухињом, отвореним и затвореним простором за госте, као и простором за игру и анимацију деце;
- (9) продавница опште потрошње: пиће, храна, цигарете, штампа и др;
- (10) службени смештај особља ресторана и пумпне станице, свратиште инспекције, полиције и др, нужан смештај запослених са оставом материјала, алата и др.

Тип II, бензинско-сервисна станица, може да има следеће додатне садржаје у другој фази реализације (у односу на тип I):

- (1) продавница резервних делова и опреме за најзаступљеније марке аутомобила (минимум 100 m² бруто);
- (2) сервис за оправку возила (одвојено за путничка возила од камиона и аутобуса, са шлеп-службом, заклоњеним паркингом за хаварисана возила и др) лоциран на излазном делу бензинске станице.

Мотели у коридору аутопута представљаће пунктове са најбогатијим садржајима, за најдуже задржавање путника ради потреба саобраћаја, одмора, рекреације и туризма (који подразумева најмање једно ноћење). Утврђују се следећи посебни критеријуми за избор локација мотела:

- (1) функционално растојање 30-60km(типI),односно 80-160km(типII).
Уколико због размештаја постојећих мотела, проласка кроз урбане центре главни град, међународног, државног и регионалног значаја и прилаза путним граничним прелазима није могуће испоштовати то правило, дозволиће се одступање у смицању;
- (2) по правилу мотели ће бити организовани као тип I (стандардни мотел) и тип II(мотел у рекреативном комплексу). У зависности од погодности локације, мотели ће се градити са обе стране аутопута, ради рационализације пословања и коришћења и зграђених капацитета, са међусобном пешачком и колско-службеном везом. Могуће је и премостити аутопут објектом који у свом склопу има садржаје;
- (3) локације су условљене положајем постојећих мотела, природним и створеним вредностима, близином насеља, могућношћу повезивања са државним путевима и јавним општинским путевима, односно уз највећа саобраћајна чворишта, посебно према најзначајнијим туристичким дестинацијама;
- (4) површина тип I оквирно од 0,8 ha до 2 ha и тип II од 2ha па навише, с тиме да ако је у његовом склопу и бензинска станица, површине се сабирају. Пратећи садржаји мотела могу да буду и изван зоне аутопута повезани пешачком комуникацијом.

Тип I (стандардни мотел) може да има следеће садржаје у функцији саобраћаја, транзитне рекреације и туризма на аутопуту:

- (1) зелено разделно острво, улазна и излазна коловозна трака;
- (2) по правилу оквирно 50-100 лежајева са рестораном отвореног типа од оквирно 80-160 места у затвореном простору и оквирно 100-200 места на тераси, кухињом одговарајућег капацитета, продавницом (сувенира и др.) и мокрим чвором. Објекат величине 1500-4000m²;
- (3) паркинг за 50-100 путничких возила, 20-40 теретних возила и 5-10 аутобуса, са потребним пролазним тракама;
- (4) јавна чесма, засебан јавни мокри чвор (женски и мушки, за особе са инвалидитетом и родитеље са малом децом, 50-100m²брuto) и привремено дневно сабиралиште смећа са пункта (површина по прорачуну);
- (5) табла са називом мотела и планом мотелског комплекса на улазу у пункт;
- (6) туристичко-информативни садржаји;
- (7) службени смештај особља мотела, туристичко-информативног објекта и одржаваоца пункта, просторије за полицију, свратиште за инспекцију у саставу мотела;
- (8) садржаји за одмор и релаксацију (надстрешнице, уређене слободне зелене површине, као и садржаји за одмор -стазе, клупе и столови седишта, корпе за отпатке и др). Поред простора за одмор и рекреацију, могуће је уређење и опремање одговарајућих површина за камповање;
- (9) пејзажно уређене и одржаване слободне површине (зелене, релаксационе и др. и др.).

Тип II (мотел у туристичко-рекреативном комплексу) може да има следеће садржаје у функцији саобраћаја, транзитне рекреације и туризма на аутопуту:

- (1) зелено разделно острво, улазна и излазна коловозна трака;
- (2) више од 100 лежајева са рестораном у затвореном простору и на тераси, кухињом одговарајућег капацитета, могућ је и фри-шоп и продавница (етно-занатских производа,

- сувенира и др.), мокрим чвором (са женским и мушким делом, за особе са инвалидитетом и родитеље са малом децом);
- (3) паркинг за више од 100 путничких, 40 теретних возила и 10 аутобуса, са потребним пролазним тракама (за више од 560 једновременних корисника);
 - (4) засебан објекат (објекти) ресторана и кафеа;
 - (5) јавне чесме и јавни мокри чворови (са женским и мушким делом, за особе са инвалидитетом и родитеље са малом децом, за кориснике који нису обухваћени мокрим чворовима у мотелу и посебним угоститељским објектима) и привремена дневна сабиралишта смећа са комплекса (површина по прорачуну);
 - (6) табласа називом и планом мотелског комплекса на улазу у комплекс;
 - (7) туристичко-информативни и промотивно-пропагандни садржаји, као што су туристички биро, туристичка изложба, видео пројекције и др, са јавним и службеним телефонима и информацијама о окружењу комплекса, главним саобраћајним скретањима према градовима, бањама, туристичким дестинацијама, природним и културним добрима и др.;
 - (8) полицијска станица;
 - (9) пошта и филијала банке са мењачницом
 - (10) простор за службени смештај особља мотела, туристичко-информативних садржаја и др. (по правилу за 1/2 особља смене), као и службене просторије за инспекције и др.;
 - (11) затворени објекти за спортску рекреацију (теретана, стони тенис, сквош, куглана, стрелаштво из ваздушног оружја и др.);
 - (12) отворени спортско-рекреативни терени (тенис, одбојка, кошарка, мали фудбал, мала трим-стаза и др.);
 - (13) затворени објекти за релаксацију и забаву (сауна, масажа, билијар, шах, флипери, компјутерске игре и др.);
 - (14) специјални затворени и отворени рекреативни садржаји, зависно од природно туристичких ресурса (термо-акватички садржаји са термалним базенима и др.);
 - (15) садржаји за одмор и релаксацију у етно-амбијенту (отворени павиљони, надстрешнице, заклони од ветра, ватришта, уређене слободне зелене површине, са садржајима за одмор -стазе, клупе, столови, корпе за отпатке). Поред простора за одмор и рекреацију обавезно је уређење и опремање одговарајућих површина за камповање;
 - (16) пејзажно уређене и одржаване слободне површине (зелене, рекреативне, релаксационе, камп и др.).

1.2 Преглед постојећег стања и квалитета животне средине

Приликом израде Стратешке процене утицаја потребно је дати преглед постојећег стања и квалитета природне и животне средине на подручју за које се Извештај односи, јер карактеристике постојећег стања представљају основу за свако истраживање проблематике животне средине на одређеном простору. Квалитет животне средине је сагледан као један од основних критеријума за уравнотежен и одржив развој. Основне карактеристике постојећег стања за потребе овог истраживања дефинисане су на основу расположивих података и доступне стручне и научне литературе.

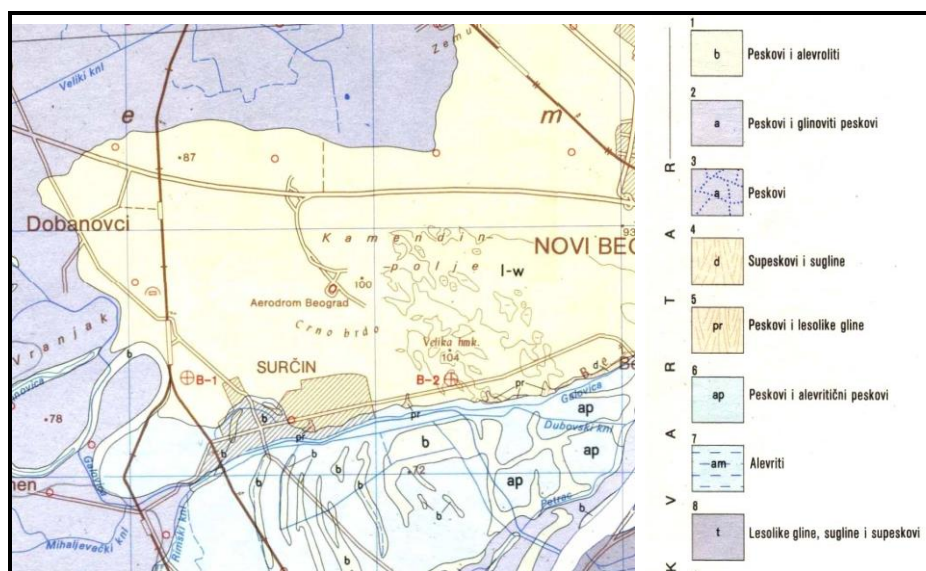
1.2.1. Природни комплекс

Морфолошке карактеристике. Истраживани терен је део Земунске лесне заравни који се стрмим одсеком спушта на Савску алувијалну раван. У морфолошком погледу терен представља разуђену лесну терасу на левој обали Саве која се издиже 15-20м. изнад алувиона реке Саве. Апсолутне надморске висине у оквиру истражног подручја варирају од 88.2-89.9м.н.в. са генералним правцем пружања падине СЗ-ЈИ и генерално благим нагибом који је мањи од 1°.

Ова зараван припада крајњем југоисточном делу Сремског лесног платоа. Карактеристична је појава брежуљака и депресија декаметарских димензија (дужина и ширина), а метарских дубина односно висина.

Проучавање хипсометријских података овог дела лесног платоа показује да терен има најниже коте у северозападном делу и да висина опада идући од истока ка западу. Промене у рељефу могу се пратити на ситуацији терена.

Геолошка грађа терена. Анализом резултата претходних истраживања, дошло се до закључка да је Сремски плато изграђен од седимената плеистоцене и еоплеистоцене старости (слика 2.).

Слика 1.1. Основна геолошка карта 1:100 000

Подлога квартарним седиментима није поуздано утврђена, али се претпоставља да су то терцијарне глине које се налазе на дубини већој од 200м, од површине терена. На основу седиментолошко-палеонотолошких анализа, могуће је издвојити следеће средине, посматрано од подине према повлати:

- **Језерско-барске седimente** чине преталожени лапоровито-глиновити седименти са конкрецијама карбоната и прослојцима песка, угља и глина. Преовлађују преконсолидоване лапоровите глине мрко-сиве боје. Дебљина им је преко 100 м, а коте повлате су у распону од 34-39м.н.в.
- **Алувијално-језерски седименти** заступљени су у слојевима са *Corbicula fluminalis*, који су познатији под именом "макишки слојеви". Према расположивим подацима коте повлате језерско речних седимената су од 45-58м.н.в.
- **Алувијално-барски седименти (терестричне наслагe)** јављају се до коте 58-68 м.н.в. Дебљина седимената варира 10-25м. У литолошком саставу преовлађују алеврити различитих варијетета који се смењују са песковима. Средина је углавном прашинастог састава са променљивим учешћем глиновите компоненте. Одликују се ситнохоризонталном и сочивастом ламинацијом. У најмлађим деловима серије јављају се пескови, а местимично и ситнозрни шљункови. У песковима се запажа укрштена (еолска) слојевитост, што указује да је изван бара nanoшење материјала вршено радом ветра и спирањем. У оквиру пескова често се јављају и тзв. пешчарске летне. То су у ствари карбонатни пешчари, који се јављају у виду танких, издужених сочива (0.1-0.2 м). Њихово порекло објашњава се цементацијом песка водом богатом карбонатом.

Карактеристично за овај комплекс је појава слоја погребене земље, глиновитог састава, што указује на егзистирање топле и влажне климе.

- **Еолске наслаге** се налазе на површини терена изнад коте 68м.н.в. Састоји се од више хоризоната леса, раздвојених хоризонтима погребене земље. Дебљина хоризоната је различита. Смањује се на хипсометријски нижим локацијама. Сваки хоризонт представља фазу навејавања прашине за време глацијација или њихових стадијума.

Досадашња истраживања која се односе на коте 68-90 м.н.в. указују на извесне фазијалне разлике као што су брза смена лесоидних прашина и пескова, смена еолских наслага са хоризонталним прашинама, а оне нису одлика формације леса већ се јављају као последица начина и средине депоновања. На основу фаунистичких података може се извести закључак да је средина у којој је вршено депоновање материјала имала неуједначени климатски режим, што је имало за последицу таложње седимената који немају типичне одлике леса. Због тога издвојени листолошки чланови имају назив лесоиди. То су најчешће прашине црвенкасте боје, агрегатне или грудвасте структуре са променљивим учешћем глиновите компоненте.

Хидрогеолошка својства терена. Хидрогеолошке одлике испитиваног терена зависе од специфичности литолошких чланова у терену и морфолошких карактеристика терена које могу утицати на формирање одређених хидрогеолошких облика у појединим деловима терена. Хидрогеолошка својства испитиваног терена предодређена су карактеристикама литолошких чланова квартара који граде горње приповршинске делове терена. Хидрогеолошки склоп терена и својства стенских маса, указују да се циркулација вода обавља углавном у зони рецентних, кварталних наслага и акумулација у оквиру алувијално-барских седимената.

На истражном простору површину терена изграђује еолске наслаге, који су по литолошком саставу углавном прашинасти са више или мање глиновите компоненте. Ова средина представља хидрогеолошке спроводнике (кофицијент филтрације износи $K_f=10^{-6} - 10^{-7}m/s$). За њих карактеристично да су порозни, водопрпусни и лако оцедиви. У њима нема издани већ могућност појаве сезонске засићености депозита водом на контакту са слабије водопрпусном средином.

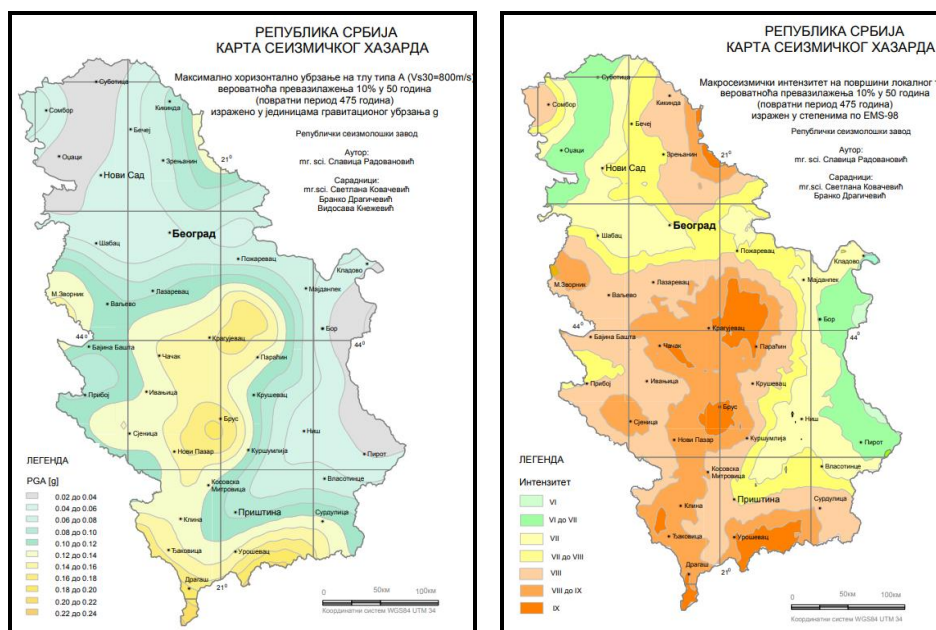
Подземна вода је акумулирана у дубљим слојевима алувијално-барских наслага (Q_{2ab}^{ppr}). Директно се прихрањује из виших слојева, а потом се процеђују према ерозионој бази (реци Сави). Вршни део алувијално-барских наслага је полупропусна средина и представља зону осциловања нивоа подземне воде. Задржавање воде у овој средини је присуство слабопропусних слојева, који у конструкцији терена практично представљају водонепропусну баријеру. Они због својих малих коефицијената филтрације ($K_f=10^{-6}m/s$) значајно успоравају гравитационо кретање воде. Пескови у виду сочива и прослојака имају улогу хидрогеолошких колектора акумулатора. Њихово учешће је релативно мало па се овај хидрогеолошки комплекс, изузимајући повлатни део може сматрати слабоводопрпусном средином, у којој су акумулиране релативно мале количине подземне воде.

Изведеним истражним радовима констатовано је ниво подземне воде у зони лесне заравни на дубинама око 6.5-8.5m на контакту лесоидне глине и алувијално-барских наслага.

Шире посматрано, површину терена изграђују углавном добро порозне средине, тако да све површинске воде лако пониру и релативно брзо се процеђују ка ерозионој бази реке Саве. У том смислу свако неконтролисано упуштање вода у терен, нарочито отпадних, има вишеструког негативног одраза на природну геолошку средину, како у смислу погоршања физичко-механичких својстава грађевинског тла, тако и нарушавања природног педолошког састава тла као животне средине. Воде које у терен доспевају из оштећене водоводне или

канализационе мреже, значајно доприносе поменутиим појавама. Из тих разлога, превасходно, посебну пажњу посветити комуналној опремљености објеката у циљу заштите тла и подземних вода од загађивања.

Сеизмичност терена. На основу извршене сеизмичке микрорејонизације терена и геофизичких испитивања (рефракциона сеизмичка мерења методом профилирања, као и мерење периода сопствених осцилација тла - микротремори) а сходно Правилнику о техничким нормативима за изградњу објеката у сеизмичким подручјима ("Сл. лист СФРЈ", бр.52/90), дата је оцена сеизмичке опасности локације за повратни период од 500 година (Слика 1.2).

Слика 1.2. Сеизмогеолошке карта за повратни период од 475г.

На овој олеати на основу података из постојећег фонда геофизичких испитивања извршене сеизмичке микрорејонизације истражни терен је сврстан у терене са 8° сеизмичког интензитета по MCS скали, са коефицијентом сеизмичности од $K_s=0.05$.

Према најновијим регионалним истраживањима Републичког сеизмолошког завода Србије (<http://www.seismo.gov.rs/>) одређени су параметри сеизмичности за територију Србије. Према карти сеизмичког хазарда за очекивано максимално хоризонтално убрзање на основној стени - $A_{cc}(g)$ и очекивани максимални интензитет земљотреса - I_{max} у јединицама Европске макросеизмичке скале (ЕМС-98), у оквиру повратног периода од 95, 475 и 975 година могу се очекивати земљотреси максималног интензитета и убрзања приказани у табели 1.2.

Табела 1.2. Сеизмички параметри

Сеизмички параметри	Повратни период времена (године)		
	95	475	975
$A_{cc}(g) \max.$	0.02-0.04	0.04-0.06	0.08-0.1
$I_{max}(EMS-98)$	VI	VII/VIII	VIII

Савремени геодинамички процеси. Детаљним инжењерскогеолошким картирањем терена, допунским истражним радовима (до дубине истраживања), као и раније спроведеним

истраживањима терена, на простору за који се врши допуна планске документације, нису утврђени било какви трагови савремених геодинамичких процеса и појава. Наиме, имајући у виду саму морфологију терена, као и изграђеност, на простору овог плана детаљне регулације нису регистровани никакви знаци који би указивали на нестабилност терена (оштећења околних стамбених и инфраструктурних објеката).

Такође, прегледом сајта Урбанистичког завода Београда - електронски план Београда, ("Сл. лист града Београда", број 103/16), од 28.10.2016., <http://mapa.urbel.com/beoinfo/> опција клизишта, на подручју планске документације нису регистроване нестабилности тла, тако да истражни простор се може третирати као стабилан.

Педолошки покривач. На потезу између петље Добановци и канала Галовица присутна је деградирана врста чернозема, за који је карактеристично одсуство CaCO_3 у хумусно-акумулативном хоризонту и његова акумулација између А и С хоризонта. У процесу огајњачавања, између ова два хоризонта, формира се непотпуно развијен хоризонт браунизације и снижава се рН вредност. Други уочљив знак процеса огајњачавања је знатно повећан садржај глине и праха који износи од 70%, па овај подтип чернозема има слабије еколошко производне способности у поређењу са типичним черноземом..

Климатске карактеристике терена представљају један од многобројних природних услова које треба познавати да би се дошло до меродавне слике постојећег стања животне средине у широј зони планираног путног правца као и до процене могућих утицаја новоизграђеног пута на околину. На основу низа 30 - годишњих осматрања као и ранијих проучавања у широј зони Београда приказани су климатски елементи и њихово годишње колебање у виду средњих месечних или годишњих вредности.

Температура ваздуха и земљишта. Подаци о температурним променама представљају основу климатских карактеристика за анализирано подручје. У табели 1.3. дате су средње месечне температуре ваздуха и одговарајућа средња годишња температура за период 1990. - 2008. године, мерна станица Зелено брдо.

Табела 1.3. Средње месечне температуре ваздуха

Мес.	Ј	Ф	М	А	М	Ј	Ј	А	С	О	Н	Д	Год.
Тем.	1.8	3.7	8.0	12.8	18.2	21.6	23.2	23.1	17.6	13.1	7.4	2.3	12.8

Из табеле се види да је јул месец најтоплији са средњом месечном температуром 23.2 °С, а јануар најхладнији са просечном температуром 1.8 °С. Из чињенице да су уочене велике варијације температура истих месеци у појединим годинама закључује се да јул и јануар не морају увек да буду месеци са температурним екстремумима. Највеће осцилације треба очекивати у три летња односно три зимска месеца. Средња годишња температура у разматраном периоду у Београду износи 12.8 °С. Мерење температуре земљишта вршено је на дубинама 2 cm, 5 cm, 20 cm, 50 cm и 1 m. На основу 10 - годишњег осматрања дошло се до резултата датих у табели 1.4..

Табела 1.4. Температуре земљишта у Београду (°С)

cm	Ј	Ф	М	А	М	Ј	Ј	А	С	О	Н	Д	год.
2	-0.0	3.1	6.5	12.7	19.2	22.3	23.8	23.3	18.5	11.8	6.4	1.6	12.4
5	0.1	0.6	6.4	12.6	18.4	22.0	23.7	23.5	19.1	13.0	7.0	1.8	12.5
20	0.9	2.6	5.7	11.2	17.2	20.6	22.8	22.8	19.4	13.8	7.8	2.9	12.5
50	2.6	3.3	6.4	11.7	16.2	19.7	21.8	22.1	19.7	15.0	9.9	4.9	12.7
100	5.0	3.9	6.0	10.1	13.5	17.3	20.1	20.9	19.5	16.5	11.7	7.8	12.7

Падавине. Режим падавина је анализиран на основу података седам метеоролошких станица најближих будућем аутопуту. Вредности просечних годишњих сума падавина се крећу у интервалу од 644 mm (Земун) до 710 mm (Београд - Зелено Брдо). Највећа количина падавина се јавља у јуну (од 82 mm до 95 mm), а најмања у марту (од 38 mm до 46 mm), на свим кишомерним станицама. Годишњи распоред падавина по кишомерним станицама дат је у табели 1.5.

Табела 1.5. Годишњи распоред падавина (mm)

Киш. станица	Ј	Ф	М	А	М	Ј	Ј	А	С	О	Н	Д	год.
Умка	50	45	41	53	74	87	68	55	51	47	55	62	689
Земун	42	45	38	51	70	82	71	48	47	42	51	57	644
Београд	49	48	44	56	75	95	73	50	53	43	56	61	704
Радмиловац	47	45	42	58	76	83	74	49	47	44	54	58	680
Сурчин	45	43	41	50	73	86	70	56	52	42	51	59	668
Кошутњак	50	50	46	57	75	93	71	53	54	46	57	60	710
Петровчић	48	47	40	52	71	82	64	56	52	44	55	63	678

Средњи датум појаве првог снега у Београду је 30. новембар а последњи 18. март док су екстремни датуми 1. новембар и 20. април. Највећи број дана са снежним покривачем има јануар (14.8), а најмањи април (0.1). Средња годишња вредност броја дана под снегом је 37.6 дана. Дужи периоди снежног покривача се јављају обично од друге половине децембра до краја фебруара.

Магла, инсолација и ветрови. Магла се у Београду јавља током целе године. Лети, углавном, само у јутарњим часовима, док се зимске магле одржавају од јутра до вечери. Највише дана са маглом има јануар (7.4), затим новембар (7.3), док се у јулу тај број своди на 0.3. Трајање сунчевог сјаја (инсолација) праћено је у периоду 1990. год. - 2008. год. и резултати су дати у табели 1.6. у виду средњих месечних и годишњих вредности изражених у сатима. Годишња сума осунчавања у Београду износи 2 148.2 сата а највећа забележена вредност је око 2 443. Највећу месечну суму има јул - 286.7 сати, а најмању децембар - 63.7 сати.

Табела 1.6. Средње месечне вредности инсолације

мес.	Ј	Ф	М	А	М	Ј	Ј	А	С	О	Н	Д	год.
час	78.6	115.3	162.7	188.9	247.8	274.6	286.7	268.5	200	164.5	97.3	63.7	2148.2

На климу београдског подручја највећи утицај има атмосферска циркулација, односно ветрови. Ветровима долазе ваздушне масе из области које се веома разликују по климатским особинама. У широј околини Београда преовлађује југоисточни ветар познатији као "кошава". То је често пута јак и олујан ветар са ударцима до 27 m/s. Најчешће дува у марту, новембру и децембру и обично не доноси кишу. Затим долазе ветрови из западног и северозападног правца. Средња годишња учестаност ветра дата је у табели 1.7.

Табела 1.7. Средња годишња учестаност ветра (у данима)

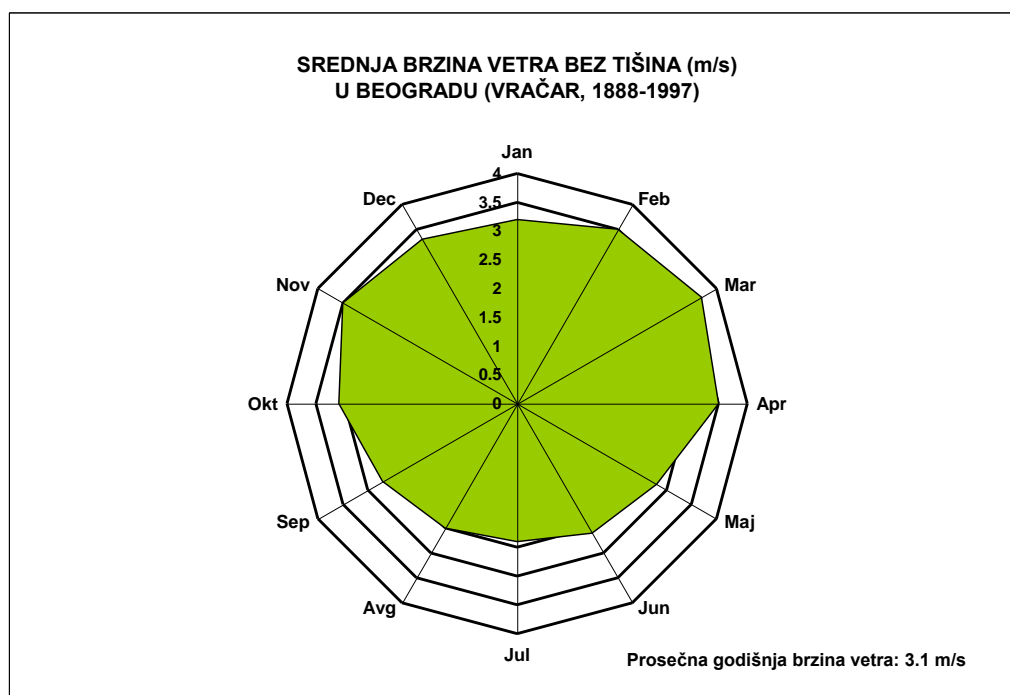
правац	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW
учестаност	81	49	123	289	68	89	182	136

Преглед процентуалне заступљености основних правца ветра и средњих брзина за метеоролошку станицу Београд (опсерваторија) у периоду од 1990. год. - 2008. год., приказана је у табели 1.8..

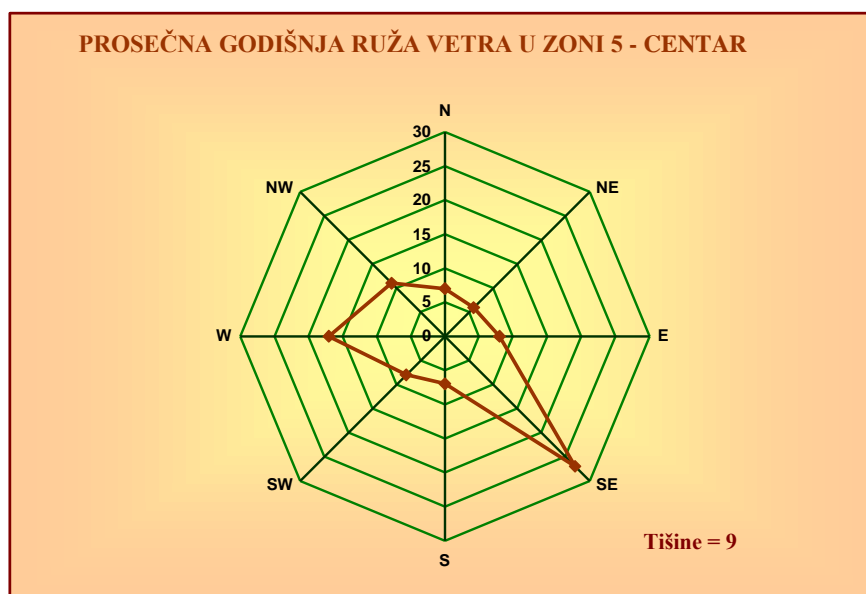
Табела 1.8 Преглед процентуалне заступљености основних праваца ветра и средњих брзина

метеоролош. станица	правац ветра	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	тишина
Београд опсерваторија	честина (%)	7.5	7.3	9.2	22.9	13.6	7.3	21.5	15.7	45.1
	јачина (m/s)	2.01	1.89	2.32	3.08	2.4	1.73	2.16	2.17	-

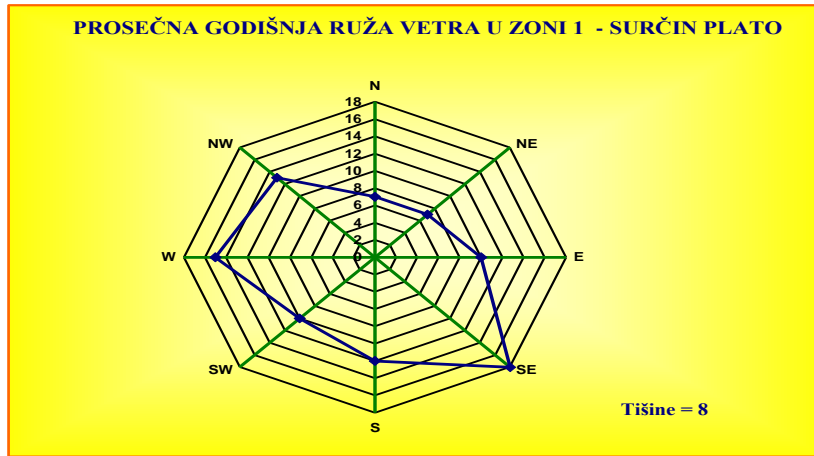
Климат београдског подручја се одликује великом променљивошћу свих метеоролошких елемената. Појединих година долазе до изражаја оштре и ветровите зиме са сувим и топлим летима. Овакве године се смеђују са годинама у којима су зиме благе а лета свежа и кишовита. Ово нас наводи на закључак да клима околине Београда, како по термичком тако и по плувиометријском режиму, чини прелаз од блаже океанске на западу ка оштрој континенталној клими на истоку Европе.

Слика 1.3. Средња брзина ветра у Београду (извор: еколошки атлас Београда)

Слика 1.4. Ружа ветрова у Београду

Слика 1.5. Ружа ветрова у зони Сурчин плато

Живи свет. Неизбежна последица изградње, егзистенције и коришћења неке грађевине је негативан утицај на екосистеме, флору и фауну у околини односног објекта. Локација планираог комплекса бензинске станице налази се на комплексу потпуно антропогено измењеног пољопривредног земљишта. На овом делу се јавља слаба вегетација - мање групације стабала, стаблимични примерци или шпалири у међама, која прати пољопривредно земљиште. На пољопривредним површинама развија се заједница коровске вегетације. Због употребе хербицида, врло густог склопа савремених житарица и сетве генетски селекционисаног семена ови корови се јављају само фрагментарно. Елементи вегетацијекорова састављени су од неколико врста трајних зелени као што су: *Convolvulus arvensis*, *Cirsium arvense*, *Papaver rhoeas*, *Centaurea cyanus*, *Ranunculus arvensis*. На површинама где је уклоњен кукуруз развија се свеза *Panicum-Setarion*. Свој потпуни развитак достиже крајем лета и током јесени, а појавом мразева пропада. У флористичком саставу истичу се *Setaria pumila*, *Galinsoga parviflora*, *Ambrosia artemisifolia* а нешто слабије су заступљене *Chinochloa crus-galli* и *Digitaria sanguinalis*. Термофилна заједница мехурасте слезовке и вишецветне косматке (*Hibiscus- Eragrostidentum*) развија се у различитим културама окопавина. Од врста треба споменути *Eragrostis megastachya*, *Hibiscus trionum*, *Heliotropium europaeum*, *Chenopodium hybridum*, *Portulaca oleracea*, *Amaanthus albus*, *eragrostis minor*, *Chenopodium album*, *Amaeanthus retroflexus*, *Setaria pumila*, *Fallopia convolvulus*, *Stellaria media*, *Veronica persica* и др. На површинама где је напуштена пољопривредна производња, поред ивица путева и насеља често долази до стварања утрина. Утрина дивљег јечма припада свези *Sisymbrium officinalis* развија се на местима богатим хлранљивим елементима. У флористичком саставу домионира *Hordeum murinum*, а придружују се *Bromus sterilis*, *Malva sylvestris*, *Sisymbrium officinale*, *Lolium perenne*, *Taraxacum officinale*, *bromus hordeaceus*, *Polygonum aviculare* и др. Утрина тврдике и птичјег дворника развија се на сувим, сунчаним местима која су изложена интезивном гажењу, уз рубове путева, стаза и сл. У флористичком саставу заступљене су: *Sclerochloa dura*, *Polygonum aviculare*, *Plantago major*, *Poa annua*, *Lepidium ruderale* и *Camomilla recutita*. На основу свих параметара узетих са терена и подлога може да се закључи да се на предметном простоу нема посебно квалитетне вегетација или станишта које треба заобићи, сачувати и уклопити.

1.2.2. Природна и културна добра

У просторном обухвату плана детаљне регулације комплекса станице за снабдевање горивом "ОМВ Облиазница 2", градска општина Сурчин нема заштићених подручја за које је спроведен поступак заштите, утврђених еколошки значајних подручја и еколошких коридора од међународног значаја еколошке мреже Републике Србије, као ни евидентираних природних нити културних добара.

1.2.3. Квалитет животне средине

Стање животне средине у смислу доминантних постојећих утицаја на анализираном простору обележавају негативне последице које су последица урбанизације, постојећих саобраћајних система и интензивног обрађивања пољопривредних површина. Негативни утицаји на тло резултат су деловања пре свега друмског саобраћаја на постојећој мрежи. Код вода, постојећа загађења су првенствено последица неконтролисаног испуштања фекалних вода као и примене одређених агротехничких мера код обраде пољопривредних површина. За сам простор истражног подручја локације будућег објекта нема валидних података о стању и степену загађености животне средине, али постоји доста података са контролне мреже у граду, па се подаци са појединих тачака, зависно од удаљености и карактеристика, могу уз одређене корекције користити за израду Стратешке процене утицаја на животну средину. Увидом у постојеће стање кроз одређене временске пресеке у току израде овог студијског истраживања дошло се до закључака да детаљнија истраживања постојећих утицаја имају смисла само за домен загађења тла и загађења ваздуха. С обзиром на ове чињенице извршен је низ мерења на терену као и лабораторијских испитивања узорака како би се на веродостојан начин осликало постојеће стање. Теренска мерења и потребне лабораторијске анализе извршио Институт за путеве из Београда. Спектрохемијска испитивања су урађена у Геохемијској лабораторији Рударско - геолошког факултета.

Земљиште. Узорковање у циљу испитивања квалитета земљишта у коридору обилазног пута вршено је у новембру 1994. године. Садржај органских материја одређен је према поступку који прописује британски стандард БС 1377. Добијене вредности су у границама очекиваних. рН вредност варира од слабо киселих до слабо алкалних земљишта. Садржај органских материја такође варира (1,77 % - 4,10 %). Садржај хлорида је повећан код једног узорка који је узет у ливади испод трасе постојећег пута. Тешки метали и други елементи у траговима у земљишту, одређени су помоћу емисионе спектрохемијске технике. Узорци земљишта су после припреме (сушење и просејавање на ситиу отвора 2 mm и уситњавања у ахатном авану) жарени у порцуланским лончићима на пламену 3 минута и потом жарени у пећи на 650°C 10 минута. Испитивања су показала да у испитаним узорцима земљишта најчешће нема повећаних концентрација тешких метала. Садржаји тешких метала су, доста мањи од МДК. Емпиријски, може се очекивати да интензивирање саобраћаја и пољопривредне делатности може довести до прекомерног загађивања животне средине, укљичујући и земљиште.

Ваздух. Друмска моторна возила представљају значајне загађиваче животне средине. Издувни гасови моторних возила имају утицаја на хуману популацију, флору, фауну, материјална и културна добра. Из мотора са унутрашњим сагоревањем емитује се велики број гасова, од којих доказано најизраженије негативно дејство имају: CO, NO_x, SO₂, угљоводоници, олово, као и чврсте честице у облику чађи. Састав издувних гасова бензинских и дизел мотора приказан је у табели 1.8.

Табела 1.8. Састав издувних гасова бензинских и дизел мотора (vol%)

Компоненте издувних гасова	Бензински мотори	Дизел мотори
Азот	74 - 77	76 - 78
Кисеоник	0.3 - 8.0	2 - 18
Водена пара	3.0 - 5.5	0.5 - 4.0
Угљендиоксид	5.0 - 12.0	1.0 - 10.0
Угљенмоноксид	5.0 - 10.0	0.01 - 0.5
Оксиди азота	0.0 - 0.8	0.0002 - 0.85
Угљоводоници	0.2 - 3.0	0.009 - 0.5
Алдехиди	0.0 - 0.2	0.001 - 0.009
Чађ	0.0 - 0.04*	0.1 - 1.1*
Бензо(а)пирен	10 - 20**	до 10**

* - концентрације у mg/m³; ** - концентрације у µg/m³

1.2.4. Постојећа намена и начин коришћења простора

Локација обухваћена овим Планом налази се у КО Добановци уз државни пут I А реда, Аутопут Е-75, деоница Београд-Ниш који је саобраћајно веома прометан што локацију чини веома повољном за изградњу жељених садржаја. Локација је позиционирана између „Добановачке“ и „Сурчинске“ петље са десне стране у правцу раста стационаже. Ова страна аутопута се дужи низ година користила за оба правца кретања, све до изградње и пуштања у рад друге траке аутопута 2017.године. Локација је недалеко од преплета два правца аутопута (правац из Новог сада и укључење са аутопута из правца хрватске границе). Непосредно уз локацију са северне стране се налази денивелисани пролаз земљаног пута испод аутопута. Главна карактеристика подручја је наведена саобраћајница, која пролази кроз простор без изграђене физичке структуре и делимично опремљен комуналном инфраструктуром. На зелени појас надовезују се површине за привредне комплексе, тако да се површина унутар Плана налази између саобраћајнице и привредних комплекса. Уз предметну саобраћајницу није омогућен контролисани пешачки саобраћај. Зелене површине у оквиру обхвата представљају обрадиво пољопривредно земљиште које се не обрађује и чини га претежно самоникла вегетација ниског квалитета.

1.3. Разматрана питања и проблеми заштите природе и животне и разлози за изостављање одређених питања из поступка СПУ

Критеријуми за утврђивање могућности значајних утицаја на животну средину планова и програма садржани су у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја. Заснивају се на: карактеристикама плана/програма и карактеристикама утицаја.

У конкретном случају, поред наведених критеријума, посебно је важна идентификација проблема заштите животне средине на простору који је под директним утицајем планираних активности анализа могућих импликација наведених активности на квалитет животне средине, а посебно на квалитет основних чинилаца животне средине: ваздух, воду, земљиште.

Извештај о стратешкој процени може се изјаснити о томе зашто поједина питања из области заштите животне средине нису била меродавна за разматрање. У конкретном случају може се говорити о изостанку детаљније процене утицаја појединачних објеката и активности на нивоу техничко-технолошке анализе, с обзиром да за такву анализу није постигнут одговарајући ниво детаљности у Плану. У том контексту, стратешка процена се доминантно базирала на процени трендова у животној средини насталих као последица планираних активности. Остали утицаји, као и прекогранични утицаји, нису били предмет СПУ.

1.4. Претходне консултације са заинтересованим органима и организацијама

У току израде Просторног плана и СПУ извршене су консултације и прибављени су услови релевантних државних институција, од којих су са аспекта заштите животне средине посебно значајни услови: Декретаријата за заштиту животне средине; Завода за заштиту природе Србије; ЈВП Србијаводе; ЈП Србијашуме; ЈКП Зеленило Београд; Завод за заштиту споменика културе.

2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Према члану 14. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину општи и посебни циљеви стратешке процене дефинишу се на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у плану или програму. На основу дефинисаних циљева врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради стратешке процене.

2.1. Општи циљеви стратешке процене

Општи циљеви стратешке процене (Табела 2.1) дефинисани су на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике, града Београда и циљева у области заштите животне средине релевантних секторских докумената. На основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине наведених у плановима и стратегијама дефинисани су општи циљеви СПУ који се доминантно односе на следеће области животне средине: заштита основних чинилаца животне средине са циљем смањивања притисака од људских активности.

2.2. Посебни циљеви стратешке процене

За реализацију општих циљева утврђују се посебни циљеви стратешке процене у појединим областима заштите. Посебни циљеви стратешке процене (Табела 2.1) представљају конкретан, делом квантификован исказ општих циљева дат у облику смерница за промену и акција уз помоћ којих ће се те промене извести. Посебни циљеви стратешке процене чине, првенствено, методолошко мерило кроз које се третирају/проверавају ефекти Плана на животну средину. Они треба да обезбеде субјектима одлучивања јасну слику о суштинским утицајима на животну средину, на основу које је могуће донети одлуке које су у функцији заштите животне средине и реализације основних циљева одрживог развоја.

2.3. Избор индикатора

Република Србија је 2008. године усвојила Националну стратегију одрживог развоја („Службени гласник Републике Србије“, бр. 57/08) којом су дефинисани принципи и приоритети одрживог развоја и 76 индикатора да прате напредак Србије ка одрживом развоју. Ови индикатори су изабрани из сета индикатора УН, али се сви индикатори не прате у Србији. Индикатори су дефинисани и у Закону о Просторном плану Републике Србије („Службени гласник Републике Србије“, бр. 88/10). Такође, Правилник о Националној листи индикатора заштите животне средине („Службени гласник Републике Србије“, бр. 37/2011) прописује листу индикатора који се односе на животну средину који су овде коришћени. Индикатори Стратешке процене утицаја (Табела 2.1) су изабрани у складу са напред наведеним циљевима СПУ, а на основу индикатора Просторног плана Републике Србије и Стратегије одрживог развоја Републике Србије, а који су у складу са «Основним сетом УН индикатора одрживог развоја». Овај сет индикатора заснован је на концепту «узрок-последница-одговор».

Табела 2.1. Избор општих и посебних циљева СПУ и избор релевантних индикатора у односу на рецепторе животне средине

Област СПУ	Општи циљеви СПУ	Посебни циљеви СПУ	Индикатори
ВОДА	Заштита и очување квалитета подземних вода	- Заштитити подземне воде	- Промена квалитета подземних вода као последица реализације планираних активности
ВАЗДУХ	Смањити ниво штетних материја у ваздуху	- Смањити изложеност становништва штетним материјама из ваздуха	- Број становника изложеног загађујућим материјама из ваздуха
ЗЕМЉИШТЕ	Заштита и одрживо коришћење земљишта	- Заштитити пољопривредно земљиште - Смањити контаминацију земљишта	- Промена површина пољопривредног земљишта (ha) - Удео контаминираних површина као последица реализације планираних активности
СТАНОВНИШТВО И ЉУДСКО ЗДРАВЉЕ	Заштита становништва и људског здравља	-Заштитити становништво и људско здравље	- Број становника који могу бити под утицајем у случају удесних ситуација - Обим последица у случају удеса
ПРИРОДНЕ ВРЕДНОСТИ	Заштита и очување биодиверзитета и геодиверзитета	- Заштитити биодиверзитет и геодиверзитет	- Близина и врста активности које могу утицати на биодиверзитет геодиверзитет њихов интензитет и учесталост

Табела 2.2. Ознаке посебних циљева СПУ

ред.бр.	Циљ СПУ
1.	Заштитити подземне воде
2.	Смањити изложеност становништва штетним материјама из ваздуха
3.	Заштитити пољопривредно земљиште
4.	Смањити контаминацију земљишта
5.	Заштитити становништво и људско здравље
6.	Заштитити биодиверзитет и геодиверзитет

У односу на посебне циљеве СПУ приказане у табели 2.2. извршена је евалуација планских решења (табела 3.4). Евалуација је базирана на примени мултикритеријумске квалитативне процене.

3. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Циљ израде стратешке процене утицаја на животну средину је сагледавање могућих негативних утицаја/трендова на квалитет животне средине у зони планираних садржаја и предвиђање смерница за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире не стварајући конфликте у простору и водећи рачуна о капацитету животне средине на посматраном простору.

Процена утицаја Плана детаљне регулације, односно планских решења, извршена је у наставку СПУ.

3.1. Евалуација карактеристика и значаја утицаја стратешких опредељења

У наставку СПУ извршена је евалуација значаја, просторних размера и вероватноће утицаја планских решења на животну средину. Значај утицаја процењује се у односу на величину утицаја и просторне размере на којима се може остварити утицај. Утицаји планских решења према величини промена се оцењују бројевима од -2 до +2, где се знак минус односи на негативне, а знак плус за позитивне промене (Табела 3.1).

Табела3.1. Критеријуми за оцењивање величине утицаја

Величина утицаја	Ознака	Опис
Већи	- 2	У већој мери нарушава животну средину
Мањи	- 1	У мањој мери нарушава животну средину
Нема утицаја	0	Нема директног утицаја или нејасан утицај
Позитиван	+1	Мање позитивне промене у животној средини
Повољан	+2	Повољне промене квалитета животне средине

У табели 3.2. приказани су критеријуми за вредновање просторних размера утицаја.

Табела 3.2. Критеријуми за вредновање просторних размера утицаја

Значај утицаја	Ознака	Опис
Регионални	Р	Могућ утицај на регионалном нивоу
Општински	О	Могућ утицај на општинском нивоу
Локални	Л	Могућ утицај локалног карактера

У табели 3.3. приказани су критеријуми за процену вероватноће утицаја.

Табела3.3. Скала за процену вероватноће утицаја

Вероватноћа	Ознака	Опис
100%	С	Утицај изванредан
више од 50%	В	Утицај вероватан
мање од 50%	М	Утицај могућ

Додатни критеријуми могу се извести према времену трајања утицаја - привремено-повремено (П) и дуготрајни (Д) ефекти. На основу свих наведених критеријума врши се евалуација значаја идентификованих утицаја за остваривање циљева СПУ.

Табела 3.4. Планска решења у Плану детаљне регулације обухваћена проценом утицаја

Сектор	Планска решења
Изградња комплекса станице за снабдевање горивом	Изградња пумпне станице са око 20 точионих места, мотелом, продавницом и паркингом
Заштита животне средине	Мере заштите животне средине
	Мере заштите од елементарних непогода, противпожарну заштиту и мере цивилне заштите људи и добара
	Мере енергетске ефикасности
	Мере за евакуацију отпада
	Формирање зелених површина
Правила уређења и грађења за површине осталих намена	Еколошки безбедна евакуација отпадних вода
	Дефинисање техничких мера заштите животне средине

У табели 3.4. извршен је избор планских решења која ће бити укључена у процес мултикритеријумске евалуације (табела 3.5, 3.6, 3.7, 3.8 и 3.9.)

ред.бр.	Циљ СПУ
1.	Заштитити подземне воде
2.	Смањити изложеност становништва штетним материјама из ваздуха
3.	Заштитити пољопривредно земљиште
4.	Смањити контаминацију земљишта
5.	Заштитити становништво и људско здравље
6.	Заштитити биодиверзитет и геодиверзитет

Табела 3.5. Процена величине утицаја Плана детаљне регулације на животну средину

Планска решења	Циљеви СПУ					
	1	2	3	4	5	6
Изградња пумпне станице са око 20 точионих места, мотелом, продавницом и паркингом	-1	0	-1	-1	0	-1
Мере заштите животне средине	+2	+1	+1	+2	+2	+1
Мере заштите од елементарних непогода, противпожарну заштиту и мере цивилне заштите људи и добара	0	+2	+1	+1	+2	+2
Мере енергетске ефикасности	0	+1	0	0	0	0
Мере за евакуацију отпада	+2	0	+1	+2	+1	+1
Формирање зелених површина	0	0	0	0	0	+1
Еколошки безбедна евакуација отпадних вода	+2	0	+1	+2	+1	+2
Дефинисање техничких мера заштите животне средине	+2	+2	+2	+2	+1	+2

* - критеријуми према табели 3.1.

Табела 3.6. Процена просторних размера утицаја Плана детаљне регулације на животну средину

Планска решења	Циљеви СПУ					
	1	2	3	4	5	6
Изградња пумпне станице са око 20 точионих места, мотелом, продавницом и паркингом	Л		Л	Л		Л
Мере заштите животне средине	Л	Л	Л	Л	Л	Л
Мере заштите од елементарних непогода, противпожарну заштиту и мере цивилне заштите људи и добара		Л	Л	Л	Л	Л
Мере енергетске ефикасности		Л				
Мере за евакуацију отпада	Л		Л	Л	Л	Л
Формирање зелених површина						Л
Еколошки безбедна евакуација отпадних вода	Л		Л	Л	Л	Л
Дефинисање техничких мера заштите животне средине	Л	Л	Л	Л	Л	Л

* - критеријуми према табели 3.2.

ред.бр.	Циљ СПУ
1.	Заштитити подземне воде
2.	Смањити изложеност становништва штетним материјама из ваздуха
3.	Заштитити пољопривредно земљиште
4.	Смањити контаминацију земљишта
5.	Заштитити становништво и људско здравље
6.	Заштитити биодиверзитет и геодиверзитет

Табела 3.7. Процена вероватноће утицаја Плана детаљне регулације на животну средину

Планска решења	Циљеви СПУ					
	1	2	3	4	5	6
Изградња пумпне станице са око 20 точионих места, мотелом, продавницом и паркингом	М		М	М		М
Мере заштите животне средине	С	М	М	В	М	М
Мере заштите од елементарних непогода, противпожарну заштиту и мере цивилне заштите људи и добара		М	В	В	М	М
Мере енергетске ефикасности		М				
Мере за евакуацију отпада	В		В	В	М	М
Формирање зелених површина						М
Еколошки безбедна евакуација отпадних вода	С		В	В	М	М
Дефинисање техничких мера заштите животне средине	С	В	В	В	М	М

* - критеријуми према табели 3.3.

Табела 3.8. Процена времена трајања утицаја Плана детаљне регулације на животну средину

Планска решења	Циљеви СПУ					
	1	2	3	4	5	6
Изградња пумпне станице са око 20 точионих места, мотелом, продавницом и паркингом	Д		Д	П		Д
Мере заштите животне средине	Д	Д	Д	Д	Д	Д
Мере заштите од елементарних непогода, противпожарну заштиту и мере цивилне заштите људи и добара		П	П	П	П	П
Мере енергетске ефикасности		Д				
Мере за евакуацију отпада	Д		Д	Д	Д	Д
Формирање зелених површина						Д
Еколошки безбедна евакуација отпадних вода	Д		Д	Д	Д	Д
Дефинисање техничких мера заштите животне средине	Д	Д	Д	Д	Д	Д

Табела 3.8. Збирни утицаји Плана детаљне регулације на животну средину са образложењем утицаја

Планска решења	Ранг утицаја у односу на циљеве СПУ						Образложење утицаја
	1	2	3	4	5	6	
Изградња пумпне станице са око 20 точионих места, мотелом, продавницом и паркингом	-1/Л/М/Д	/	-1/Л/М/Д	-1/Л/П/Д	/	-1/Л/М/Д	Могући су мањи негативни утицаји у контексту потенцијалног загађења подземних вода које због порозности земљишта може бити изложена ризику од загађења. Такође је могућа и контаминација земљишта у случају несавесног поступања пре свега са отпадним материјама на комплексу бензинске станице. То би последично могло у мањој мери да утиче на оскудни биодиверзитет и геодиверзитет околног простора. Негативне утицај углавном је могуће очекивати у случају акцидентних ситуација.
Мере заштите животне средине	+2/Л/С/Д	+1/Л/М/Д	+1/Л/М/Д	+2/Л/В/Д	+2/Л/М/Д	+1/Л/М/Д	Спровођењем планских мера заштите у свим секторима планског документа обезбеђују се позитивни трендови у простору и животној средини планираног комплекса, односно у односу на све циљеве СПУ.
Мере заштите од елементарних непогода, противпожарну заштиту и мере цивилне заштите људи и добара	/	+2/Л/М/П	+1/Л/В/Д	+1/Л/В/Д	+2/Л/М/П	+2/Л/М/П	Спровођењем мера заштите од елементарних непогода и пожара утиче се позитивно и превентивних на готово све циљеве СПУ, укључујући и заштиту људи као приоритет у заштити.
Мере енергетске ефикасности	/	+1/Л/М/Д	/	/	/	/	Спровођењем мера за повећање енергетске ефикасности могуће је остварити мањи позитивни утицај на смањење изложености становништва загађујућим материјама из ваздуха. Ради се о индиректном утицају имплементације овог планског решења.
Мере за евакуацију отпада	+2/Л/В/Д	/	+1/Л/В/Д	+2/Л/В/Д	+1/Л/М/Д	+1/Л/М/Д	Марама за евакуацију отпада требало би да се обезбеди превенција у потенцијалном загађењу подземних вода, земљишта, био- и гео – диверзитета на планском подручју и његовом окружењу.
Формирање зелених површина	/	/	/	/	/	+1/Л/М/Д	Могућ је мањи позитиван утицај на укупне природна карактеристике планског подручја.
Еколошки безбедна евакуација отпадних вода	+2/Л/С/Д	/	+1/Л/В/Д	+2/Л/В/Д	+1/Л/М/Д	+2/Л/М/Д	Очекују се позитивни утицаји пре свега у контексту заштите подземних вода на локацији, а индиректно и на загађење земљишта, природне карактеристике планског подручја и на здравље становништва и запослених.
Дефинисање техничких мера заштите животне средине	+2/Л/С/Д	+2/Л/В/Д	+2/Л/В/Д	+2/Л/В/Д	+1/Л/М/Д	+2/Л/М/Д	Очекују се већи позитивни утицаји у односу на све циљеве СПУ који би требало да превенирају сва потенцијална загађења која могу настати током имплементација Плана.

3.2. Кумулативни и синергетски ефекти

У складу са Законом о стратешкој процени (члан 15.) стратешка процена треба да обухвати и процену кумулативних и синергетских ефеката. Значајни ефекти могу настати као резултат интеракције између бројних мањих утицаја постојећих објеката и активности и различитих планираних активности у подручју Плана.

Кумулативни ефекти настају када појединачна секторска решења немају значајан утицај, а неколико индивидуалних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат.

Синергетски ефекти настају у интеракцији појединачних утицаја који производе укупни ефекат који је већи од простог збира појединачних утицаја.

Предметном СПУ нису идентификовани значајни кумулативни ни синергетски утицаји који могу настати у интеракцији планираних и постојећих активности на планском подручју.

3.3. Опис смерница за предупређење и смањење негативних и повећање позитивних утицаја на животну средину

Заштита животне средине подразумева поштовање свих општих мера заштите животне средине и природе и прописа утврђених законском регулативом. У том смислу се, на основу анализе стања животне средине, просторних односа планског подручја са својим окружењем, планираних активности у планском подручју, процењених могућих негативних утицаја на квалитет животне средине и услова надлежних институција, утврђују се следеће мере заштите које треба примењивати током имплементације Плана детаљне регулације:

Мере заштите вода и земљишта

- приоритетна изградња локалног водоводног система за снабдевање водом као и канализационог система за прикупљање и одвођење отпадних вода,
- сепаратно прикупљање условно чистих вода (са кровних и слободних површина) и отпадних вода (зауљених вода са саобраћајних и манипулативних површина, укључујући и паркинг површине, отпадних вода из простора намењеног припреми хране и др. и санитарних отпадних вода),
- изградња свих саобраћајних и манипулативних површина од водонепропусних материјала отпорних на нафту и нафтне деривате и са ивичњацима којима се спречава одливање воде са истих на околно земљиште приликом њиховог одржавања или за време падавина,
- потпуни контролисани прихват зауљене воде са наведених површина, њихов предtretман у сепаратору масти и уља, пре упуштања у реципијент; учесталост чишћења сепаратора и одвожење талога одредити током његове експлоатације и организовати искључиво преко овлашћеног лица,
- пречишћавање отпадних вода које настају одржавањем и чишћењем простора у коме се врши припрема хране (кухиња ресторана и др) на таложницима-сепараторима и сепаратору масти и уља,
- квалитет отпадних вода који се, након третмана у сепаратору масти и уља, контролисано упушта у реципијент мора да задовољава критеријуме прописане одредбама Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник Републике Србије“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16),
- На целокупном подручју обезбедити највиши ниво комуналне хигијене. У оквиру комплекса формирати посебне просторе, сервисне и приступне саобраћајнице за

сакупљање, примарну селекцију и одношење комуналног и индустријског отпада. Сакупљати комунални и други отпад у одговарајуће посуде и редовно их евакуисати на градску депонију.

Мере заштита ваздуха

- централизовати загревање планираних објеката,
- коришћење расположивих видова обновљиве енергије за загревање/хлађење објеката, као што су хидрогеотермална енергија, соларна енергија и сл,
- формирати зелени заштитни појас ка суседним парцелама и између планираног комплекса ССГ и комплекса мотела,
- озелењавање незастртих и паркинг површина садњом дрворедних садница високих лишћара.

Мере заштите од буке

- реализовати одговарајуће грађевинске и техничке мере за заштиту од буке којима се обезбеђује да бука емитована из техничких етажа/просторија планираних објеката не прекорачује прописане граничне вредности у складу са Законом о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10) и Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 75/10),
- применити грађевинске и техничке мере звучне заштите којима ће се бука у простору намењеном дужем боравку људи (планирани хотелски садржаји) свести на дозвољени ниво, а у складу са Техничким условима за пројектовање и грађење зграда (Акустика у зградарству) СРПС У.Ј6.201:1990.

Мере заштите природних и културних добара

- уколико се у току спровођења Плана наиђе на геолошка или палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.), која би могла представљати заштићену природну вредност, основне мере заштите су заштита од уништења, оштећивања или крађе до доласка представника Завода за заштиту природе Србије,
- уколико се приликом извођења земљаних радова у оквиру границе Плана наиђе на археолошке остатке или друге покретне налазе, обавеза инвеститора и извођача радова је да одмах, без одлагања прекине радове и обавести Завод за заштиту споменика културе града Београда и да предузме мере да се налаз не уништи, не оштети и сачува на месту и у положају у коме је откривен. Инвеститор је дужан по чл.110. Закона о културним добрима да обезбеди финансијска средства за истраживање, заштиту, чување, публикавање и излагање добра, до предаје добра на чување овлашћеној установи заштите.

Мере заштите у имплементацији Плана

1. пројектовање и инсталацију планиране станице за снабдевање горивом, односно избор резервоара за складиштење горива и припадајуће мернорегулационе, сигурносне и друге опреме извршити у складу са важећим техничким нормативима и стандардима који се односе на ту врсту објеката и радова, а у циљу смањења опасности од загађења животне средине, односно смањења ризика од удеса;
2. у циљу спречавања контаминације земљишта и подземних вода, у току изградње и редовног рада станице за снабдевање горивом, обезбедити:

- двојпласне резервоаре за складиштење нафтних деривата са системом за аутоматску детекцију цурења енергента, као и непропусне бетонске канале за смештај инсталација којима се доводи гориво од резервоара до аутомата за издавање горива,
 - укопани резервоар за складиштење ТНГ-а,
 - сви резервоари треба да имају атест произвођача и да буду хидраулички испитани на непропусност, након уградње, а касније периодично или након акцидента у складу са прописима.
 - систем за претакање и развод горива и систем за точење горива треба да буду изведени у складу са важећим прописима и стандардима, са одговарајућим атестима произвођача опреме и да буду хидраулички испитани на непропусност. Треба да се налазе на водонепропусним острвима у оквиру саобраћајних површина, са високим заштитним прагом-ивичњаком. Сва цевна инсталација треба да буде изведена од отпорног, квалитетног, атестираног материјала у антикорозионој заштити, уз обезбеђење непропусности спојева.
 - уградњу припадајуће мернорегулационе, сигурносне и друге опреме,
 - изградњу манипулативних површина, површина за претакање и издавање горива, интерних саобраћајница и паркинга, од водонепропусних материјала, отпорних на нафту и нафтне деривате, са системом канала са решеткама којима се обезбеђује потпун и контролисан прихват зауљене атмосферске воде, односно вода насталих прањем наведених површина и њихово одвођење до сепаратора масти и уља,
 - обавезни третман задрљаних/зауљених вода (издвајање масти и уља у сепараторима и друго) до пројектованог/захтеваног квалитета и контролисано одвођење у реципијент, а у складу са критеријумима прописаних Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
3. у циљу спречавања контаминације ваздуха применити одредбе Правилника о техничким мерама и захтевима који се односе на дозвољене емисионе факторе за испарљива органска једињења која потичу из процеса складиштења и транспорта бензина („Службени гласник РС“, бр. 1/12, 25/12 и 48/12), а нарочито обезбедити:
- јединице (уређаје) за сакупљање бензинских пара на свим претакачким местима,
 - опрему - систем фазе II, за сакупљање бензинских пара која се ослобађа из резервоара моторних возила током њихове допуне на бензинској станици (ССГ) и која преноси паре бензина у резервоар за складиштење на бензинској станици или је враћа у пумпни аутомат за истакање,
 - уградњу припадајуће мернорегулационе, сигурносне и друге опреме;
4. уколико се планирана изградња трафостаница, исте пројектовати и изградити у складу са важећим нормама и стандардима прописаним за ту врсту објеката, а нарочито:
- одговарајућим техничким и оперативним мерама обезбедити да нивои излагања становништва нејонизујућим зрачењима, након изградње трафостаница, не прелазе референтне граничне нивое излагања електричним, магнетским и електромагнетским пољима, у складу са Правилником о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Службени гласник РС“, број 104/09), и то: вредност јачине електричног поља (E) не прелази 2 кV/m, а вредност густине магнетског флукса (B) не прелази 40 μT,
 - одредити се за трансформаторе који као изолацију користе епоксидне смоле или SF6 трансформаторе,
 - у случају да је планирана уградња уљних трансформатора исти не смеју садржати полихлороване бифениле (PCB); за уљне трансформаторе мора се обезбедити одговарајућа заштита подземних вода и земљишта постављањем непропусне танкване за прихват опасних материја из трансформатора трафостаница; капацитет танкване одредити у складу са укупном количином трансформаторског уља садржаног у трансформатору,

- након изградње трафостаница извршити: (1) прво испитивање, односно мерење: нивоа електричног поља и густине магнетског флукса, односно мерење нивоа буке у околини трафостаница, пре издавања употребне дозволе за исте, (2) периодична испитивања у складу са законом и (3) достављање података и документације о извршеним испитивањима нејонизујућег зрачења и мерењима нивоа буке надлежном органу у року од 15 дана од дана извршеног мерења,
 - трафостанице у оквиру објеката не планирати уз простор намењен дужем боравку људи, већ уз техничке просторије, оставе и сл;
5. обезбедити одговарајуће просторије и услове за смештај дизел агрегата, а нарочито:
- дизел агрегат сместити на гумирану подлогу, како се не би преносиле вибрације на објекат,
 - резервоар за складиштење енергента за потребе рада дизел агрегата, сместити у непропусну танквану, чија запремина мора да буде за 10 % већа од запремине резервоара; планирати систем за аутоматску детекцију цурења енергента,
 - издувне гасове из дизел агрегата извести ван објекта, у слободну струју ваздуха;
6. делове комплекса ССГ и комплекса мотела намењене припремању, служењу и чувању хране (кухиња/кафе/ресторан) пројектовати и изградити у складу са нормама и стандардима утврђеним за ту врсту објеката; посебно испоштовати све опште и посебне санитарне мере и услове прописане Законом о санитарном надзору („Службени гласник РС“, број 125/04) и Законом о безбедности хране („Службени гласник РС“, број 41/09);
7. уколико се у оквиру зоне К2 предвиђа изградња мотела ТИП II (мотел у туристичко-рекреативном комплексу), планиране објекте у оквиру наведене зоне (затворени и отворени објекти за спорт, рекреацију, релаксацију и сл) изградити у складу са нормама и стандардима утврђеним за ту врсту објеката; посебно испоштовати све опште и посебне санитарне мере и услове прописане Законом о санитарном надзору („Службени гласник РС“, број 125/04); не дозвољава се изградња објеката друге намене која није у функцији саобраћаја, транзитне рекреације и туризма на аутопуту;
8. обавезно учешће зелених површина у директном контакту са тлом на парцели је најмање 50 %; обавезна је израда Пројекта пејзажног уређења слободних и незастртих површина, а којим ће се нарочито дефинисати одговарајући избор врста еколошки прилагођених предметном простору, технологија садње, агротехничке мере и мере неге усклађене са потребама одабраних врста;
9. за уређење зелених и слободних површина и формирање зелених заштитних појасева користити неалергене врсте, које су отпорне на негативне услове животне средине, прилагођене локалним климатским факторима и које спадају у претежно аутохтоне врсте;
10. у току извођења радова на изградњи планираних садржаја предвидети следеће мере заштите:
- грађевински и остали отпадни материјал, који настане у току изградње планираних садржаја сакупити, разврстати и одложити на за то предвиђену локацију, односно обезбедити рециклажу преко правног лица које има дозволу за управљање овом врстом отпада,
 - снабдевање машина нафтом и нафтним дериватима обављати на посебно опремљеним просторима, а у случају да дође до изливања уља и горива у земљиште, извођач је у обавези да одмах прекине радове и изврши санацију, односно ремедијацију загађене површине.

4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА

Према члану 16. Закона о стратешкој процени, Извештај о стратешкој процени садржи разрађене смернице за планове или програме на нижим хијерархијским нивоима које обухватају дефинисање потребе за израдом стратешких процена и процена утицаја пројеката на животну средину, одређују аспекти заштите животне средине и друга питања од значаја за процену утицаја на животну средину планова и програма нижег хијерархијског нивоа.

На основу овог Плана детаљне регулације реализоваће се пројекат комплекс бензинске станице са пратећим садржајима. За потребе израде техничке документације наведеног комплекса, Носилац пројекта је, у складу са чланом 8. Закона о процени утицаја, у обавези да се обрати надлежном органу за послове заштите животне средине са Захтевом о одређивању потребе израде Студије процене утицаја на животну средину, у складу са Законом о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр.135/04, 36/09 и 72/09 – 43/11 – Уставни суд), Законом о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09), Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 69/2005), и Уредбом о утврђивању Листе пројекта за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 114/08).

5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА

Успостављање ефикасног мониторинга предуслов је остваривања циљева у области заштите природе и животне средине, односно циљева СПУ и представља један од основних приоритета имплементације Плана детаљне регулације. Специфичност Плана детаљне регулације условило је специфичност предложеног мониторинга.

Потребно је успостављање ефикасног система мониторинга и сталне контроле примене пропозиција Плана детаљне регулације и СПУ, посебно у делу који се односи на спровођење дефинисаних мера заштите животне средине и функционисања свих делова предметног комплекса мотела, са аспекта здравствене безбедности и повећања еколошке сигурности, током изградње и експлоатације истих, а који подразумева:

- редовно одржавање, тј. чишћење, прање, дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију,
- обезбеђивање и сталну контролу прописаног квалитета воде за купање у термо-акватичним садржајима са термалним базенима (уколико се исти планирају),
- праћење квалитета и количине отпадне воде, пре упуштања у реципијент, у складу са одредбама Закона о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12 и 101/16), Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16) и Правилника о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Службени гласник СРС“, број 33/16),
- поступање са отпадом у складу са законом;

Обавеза је власника/корисника станице за снабдевање горивом да успостави ефикасан мониторинг и контролу процеса рада у циљу повећања еколошке сигурности, а који подразумева:

- праћење квалитета и количине отпадне воде пре упуштања у реципијент, у складу са одредбама Закона о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10 и 93/12) и Правилника о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Службени гласник РС“, број 33/16),
- аутоматски контролни систем мониторинга система за сакупљање бензинских пара на објекту ССГ у складу са чланом 17. Правилника о техничким мерама и захтевима који се односе на дозвољене емисионе факторе за испарљива органска једињења која потичу из процеса складиштења и транспорта бензина („Службени гласник РС“, бр. 1/12, 25/12 и 48/12).

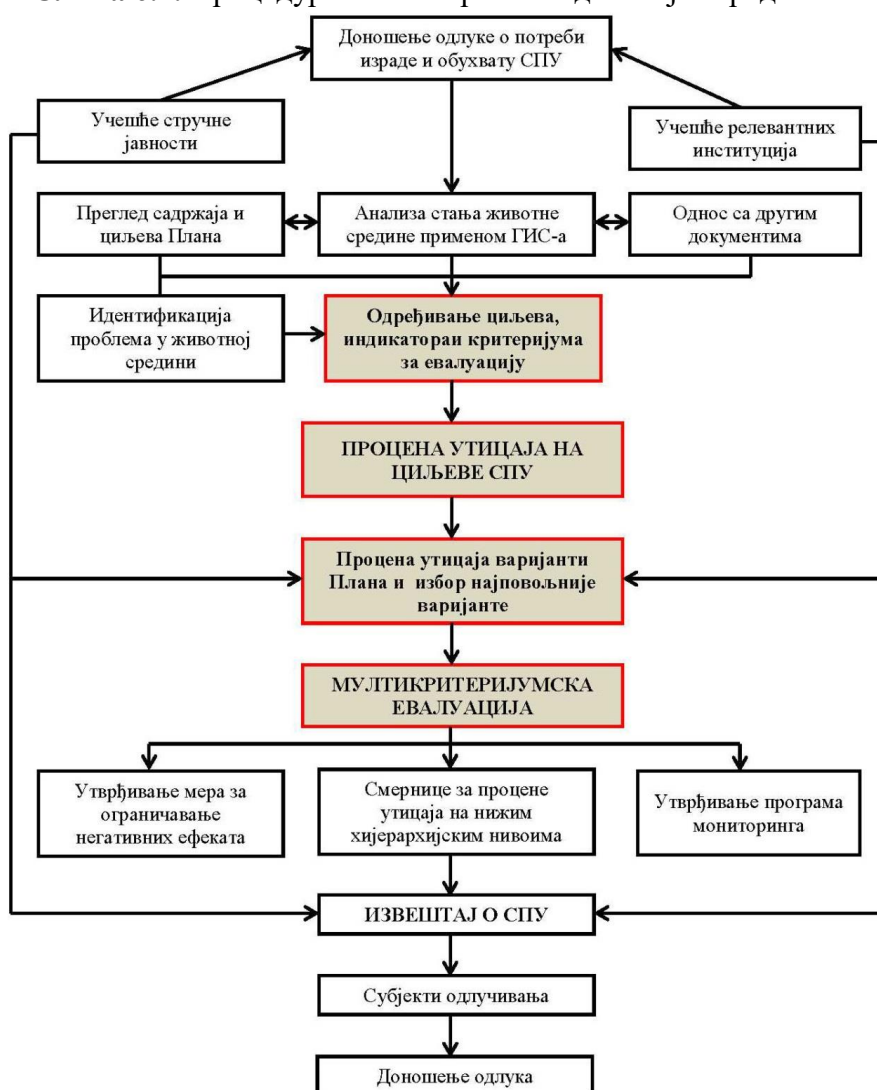
Мониторинг отпадних вода вршити у складу са Правилником о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Сл. Гласник РС“ бр. 33/2016).

Праћење стања животне средине у фази изградње и експлоатације бензинске станице ближе се утврђују проценом утицаја објеката и радова на животну средину.

6. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ

Примењена методологија заснована је на мултикритеријумском експертском квалитативном вредновању еколошких, социјалних и економских аспеката развоја у простору на који се односи Плана детаљне регулације, непосредном и ширем окружењу, као основе за валоризацију простора за даљи одрживи развој. У смислу општих методолошких начела, СПУ је урађена тако што су претходно дефинисани: полазни програмски елементи (садржај и циљеви Плана детаљне регулације), полазне основе, постојеће стање животне средине. Примењен приступ потврдио је своју вредност у изради преко четрдесет урађених и усвојених СПУ у земљи и иностранству за различите хијерархијске нивое планирања, а неки од резултата приказани су у врхунским међународним научним часописима (*Renewable Energy Journal*, *Waste Management Journal*, *Environmental Engineering and Management Journal* и др.).

Слика 6.1. Процедурални оквир и методологија израде СПУ

Проблем у анализи стања је представљала чињеница да за простор који је у обухвату Плана детаљне регулације нису рађена циљна мерења квалитета основних чинилаца животне средине с обзиром да на овом простору није успостављен информациони систем о животној средини, али ни о простору уопште. Основ са израду предметне СПУ представљао је Нацрт Плана детаљне регулације и прикупљени и ажурирани расположиви подаци о стању животне средине на ширем подручју.

7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

Због значаја могућих негативних и позитивних утицаја предложеног Плана детаљне регулације животну средину, здравље људи, социјални и економски статус локалне заједнице нарочито је важно адекватно и "транспарентно" укључивање заинтересованих страна (инвеститора, надлежних државних органа, локалне управе, невладиних организација и становништва) у процес доношења одлука по питањима заштите животне средине на вишем нивоу од досадашње праксе формалног организовања јавне расправе о предлогу Плана детаљне регулације.

Члан 18. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинише учешће заинтересованих органа и организација, који могу да дају своје мишљење у року од 30 дана.

Пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о стратешкој процени, орган надлежан за припрему плана/програма обезбеђује учешће јавности у разматрању Извештаја о стратешкој процени (члан 19). Орган надлежан за припрему плана/програма обавештава јавност о начину и роковима увида у садржину извештаја и достављање мишљења, као и времену и месту одржавања јавне расправе у складу са законом којим се уређује поступак доношења плана/програма.

Учешће надлежних органа и организација обезбеђује се писменим путем и путем презентација и консултација у свим фазама израде и разматрања стратешке процене. Учешће заинтересоване јавности и невладиних организација обезбеђује се путем средстава јавног информисања и у оквиру јавног излагања.

Орган надлежан за припрему плана/програма израђује Извештај о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности који садржи сва мишљења о СПУ, као и мишљења изјављених у току јавног увида и јавне расправе. Извештај о СПУ доставља се заједно са извештајем о стручним мишљењима и јавној расправи органу надлежном за заштиту животне средине на оцењивање. Оцењивање се врши према критеријумима из прилога II Закона. На основу ове оцене орган надлежан за заштиту животне средине даје своју сагласност на извештај о СПУ у року од 30 дана од дана пријема захтева за оцењивање.

После прикупљања и обраде свих мишљења орган надлежан за припрему плана/програма доставља предлог Плана детаљне регулације заједно са извештајем о СПУ надлежном органу на одлучивање.

8. ПРИКАЗ ЗАКЉУЧАКА ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Стратешком проценом утицаја на животну средину Плана детаљне регулације комплекса станице за снабдевање горивом „ОМВ обилазница 2“ градска општина Сурчин анализирано је постојеће стање животне средине, значај и карактеристике Плана детаљне регулације, карактеристике утицаја планираних решења и друга питања и проблеми заштите животне средине у складу са критеријумима за одређивање могућих значајних утицаја на животну средину. У том процесу је примењен планерски приступ који сагледава трендове који могу настати као резултат планираних активности.

У изради СПУ је примењен методолошки приступ базиран на дефинисању циљева и индикатора одрживог развоја и вишекритеријумској квалитативној евалуацији планираних решења у односу на дефинисане циљеве СПУ и припадајуће индикаторе. У оквиру СПУ дефинисано је 6 циљева и 7 припадајућих индикатора за оцену планских решења. У процес вишекритеријумског вредновања укључено је 8 планских решења која су дефинисана Планом детаљне регулације, а које су вреднована по основу следећих група критеријума:

- величине утицаја,
- просторних размера могућих утицаја,
- вероватноће утицаја и
- учесталости утицаја.

Формиране су матрице у којима је извршена вишекритеријумска евалуација и на тај начин су добијени резултати приказани на једноставан и разумљив начин, а резултати вредновања указали су на чињеницу да имплементација Плана детаљне регулације не имплицира значајне негативне утицаје на циљеве СПУ, а да се одређени негативни утицаји компензују великим бројем позитивних утицаја, с једне стране, а да се такође могу минимизирати одговорним планирањем и пројектовањем, с друге стране.

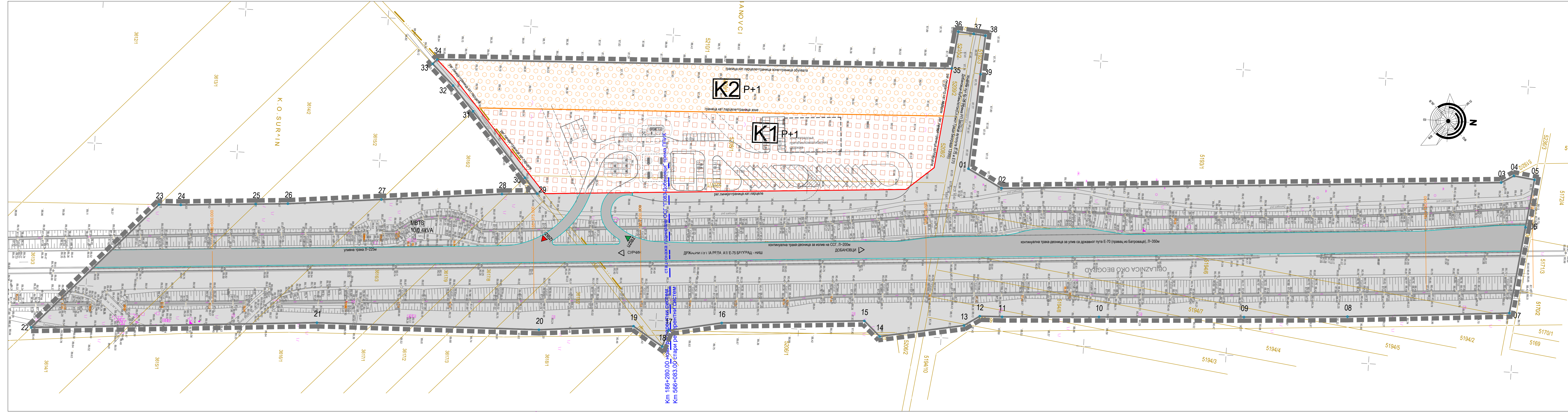
Као једини негативни утицаји моји су у СПУ окарактерисани као мањи, могући и локални, могу бити последица неадекватне реализације садржаја у комплексу бензинске станице. Ови утицаји су, међутим, одговарајућим планским решењима, сведени у теоријске оквире.

Остали идентификовани утицаји других планских решења имају позитиван карактер у односу на све циљеве СПУ.

Закључак

Имајући у виду карактеристике, вероватноћу и просторну дисперзију могућих утицаја планских решења на животну средину, као и смернице за заштиту животне средине, може се закључити да План детаљне регулације комплекса станице за снабдевање горивом „ОМВ обилазница 2“ градска општина Сурчин и СПУ дају решења која су добра претпоставка за заштиту животне средине и здравља становништва на планском подручју и његовом окружењу. Доношењем План детаљне регулације обезбедиће се контролисано коришћење простора уз примену свих потребних мера којима ће се обезбедити реализација пројекта бензинске станице на принципима превентивне заштите простора и животне средине. Због тога се План детаљне регулације по основу утицаја на животну средину може сматрати у целости прихватљивим.

ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ

- ЛЕГЕНДА:**
- ГРАНИЦА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
 - РЕГУЛАЦИОНА ЛИНИЈА
 - ИВИЦА КОЛОВОЗА
 - ЗАШТИТНА / ЕЛАСТИЧНА ОДОЈНА ОГРАДА
 - ПЛАНИРАНА СПРАТНОСТ
 - УЛАЗ У КОМПЛЕКСА ССГ
 - ИЗЛАЗ ИЗ КОМПЛЕКСА ССГ
 - ОЗНАКА ЗОНЕ

- ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ**
- саобраћајне површине
 - коловозна површина аутопута са распоредом и наменом коловозних трака
- ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ**
- Површине за пратеће комерцијалне садржаје станице за снабдевање горивом - Зона "К1"
 - Површине за пратеће комерцијалне садржаје други претећи садржаји аутопута- мотел- зона „К2“

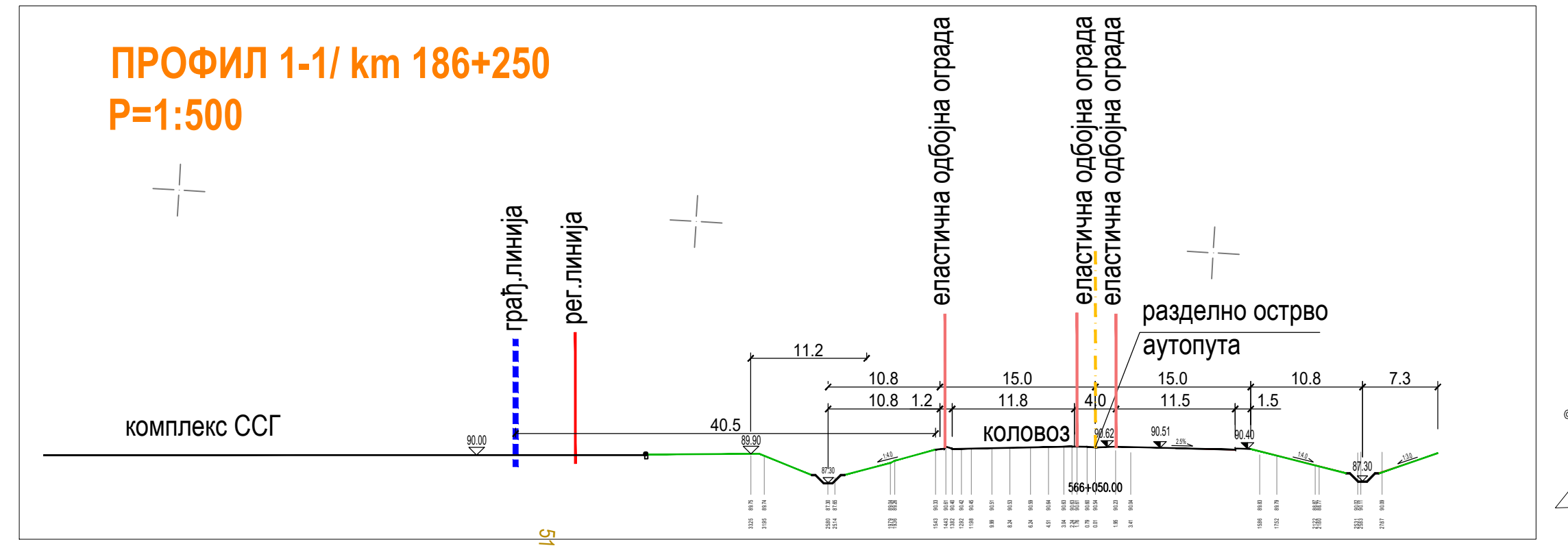
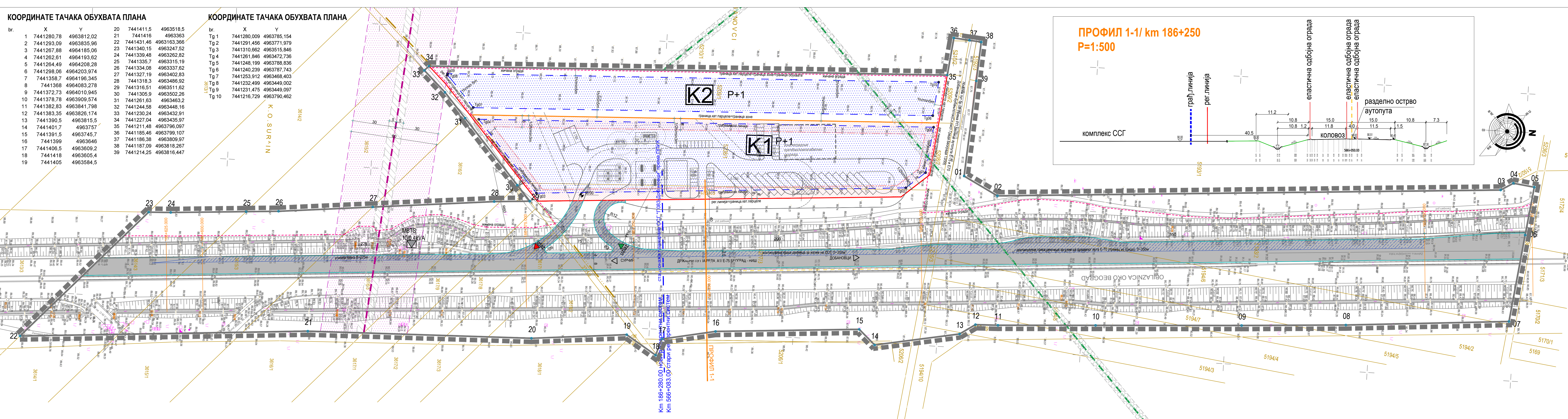
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ			
КОМПЛЕКСА СТАНИЦЕ ЗА СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ „ОМВ ОБИЛАЗНИЦА 2“			
ГРАДСКА ОПШТИНА СУРЧИН			
<p>ПРОЈЕКТУРА DOO Projektovanje, urbanizam, konsalting Beograd, Zivojina Zujovic 24 tel fax: + 381 11 243 78 99</p>	<p>Наручиоц: ОМВ Србија доо Београд, Омладинских бригада 90а, Н. Београд</p>		
ПЛАНИРАНА НАМЕНА ПОВРШИНА			
Одговорни урбаниста: Ивана Станковић, дипл. инж. арх. бр. лиценце 200 0911 06	поштом:	размера: 1:1000	датум: децембар 2018.
			бр. листа: 03

КООРДИНАТЕ ТАЧАКА ОБУХВАТА ПЛАНА

br.	X	Y
1	7441280,78	4963812,02
2	7441293,09	4963835,96
3	7441267,88	4964185,06
4	7441262,61	4964193,62
5	7441264,49	4964208,28
6	7441298,06	4964203,974
7	7441358,7	4964196,345
8	7441368	4964083,278
9	7441372,73	4964010,945
10	7441378,78	4963909,574
11	7441382,83	4963841,798
12	7441383,35	4963826,174
13	7441390,5	4963815,5
14	7441401,7	4963757
15	7441391,5	4963745,7
16	7441399	4963646
17	7441406,5	4963609,2
18	7441418	4963605,4
19	7441405	4963584,5

КООРДИНАТЕ ТАЧАКА ОБУХВАТА ПЛАНА

br.	X	Y
Tg 1	7441280,009	4963785,154
Tg 2	7441291,456	4963771,979
Tg 3	7441310,662	4963515,846
Tg 4	7441261,846	4963472,736
Tg 5	7441248,199	4963788,836
Tg 6	7441240,239	4963787,743
Tg 7	7441253,912	4963468,403
Tg 8	7441232,499	4963449,002
Tg 9	7441231,475	4963449,097
Tg 10	7441216,729	4963790,462

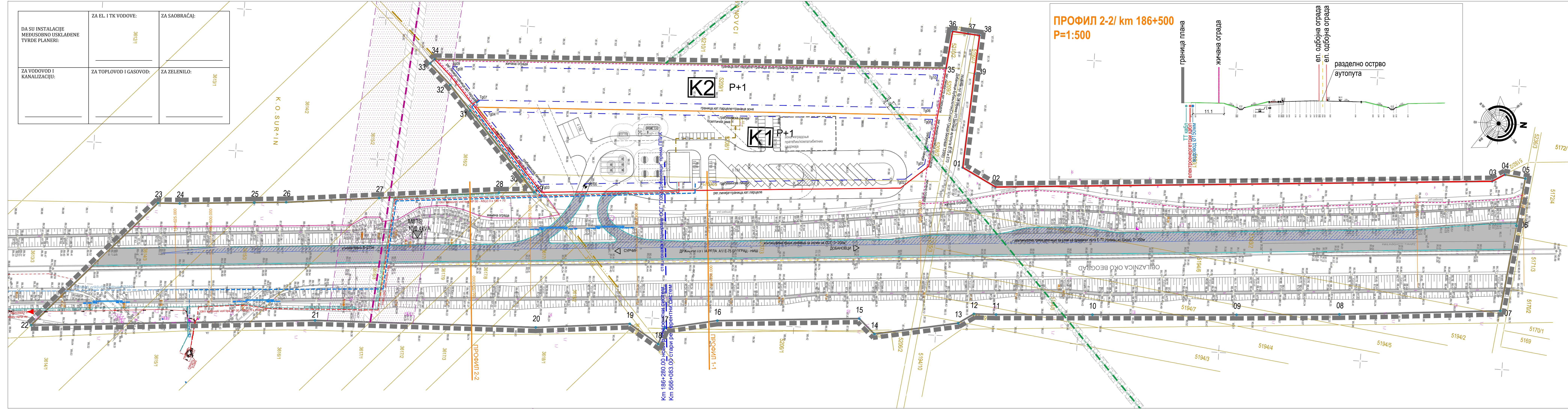
ЛЕГЕНДА:

- ГРАНИЦА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
- РЕГУЛАЦИОНА ЛИНИЈА
- ИВИЦА КОЛОВОЗА
- ЗАШТИТНА / ЕЛАСТИЧНА ОДОЈНА ОГРАДА
- ЗАШТИТНА / ЖИЧАНА ОГРАДА
- ГРАЂЕВИНСКА ЛИНИЈА
- ПЛАНИРАНА СПРАТНОСТ
- УЛАЗ У КОМПЛЕКСА ССГ
- ИЗЛАЗ ИЗ КОМПЛЕКСА ССГ
- ОЗНАКА ЗОНЕ
- ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ**
 - коловозна површина аутопута са распоредом и наменом коловозних трака
 - зона уклапања саобраћајних прикључака на аутопут
 - заштитна зона гасовода МОР 50бар ; Ø610mm - 60m
 - заштитна зона гасовода МОР 16бар - 6m
 - MBTS 10/ 0.4 kVA
- ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ**
 - Зона дозвољене изградње
 - Зона у којој није дозвољено постављање садржаја ССГ који представљају извор опасности

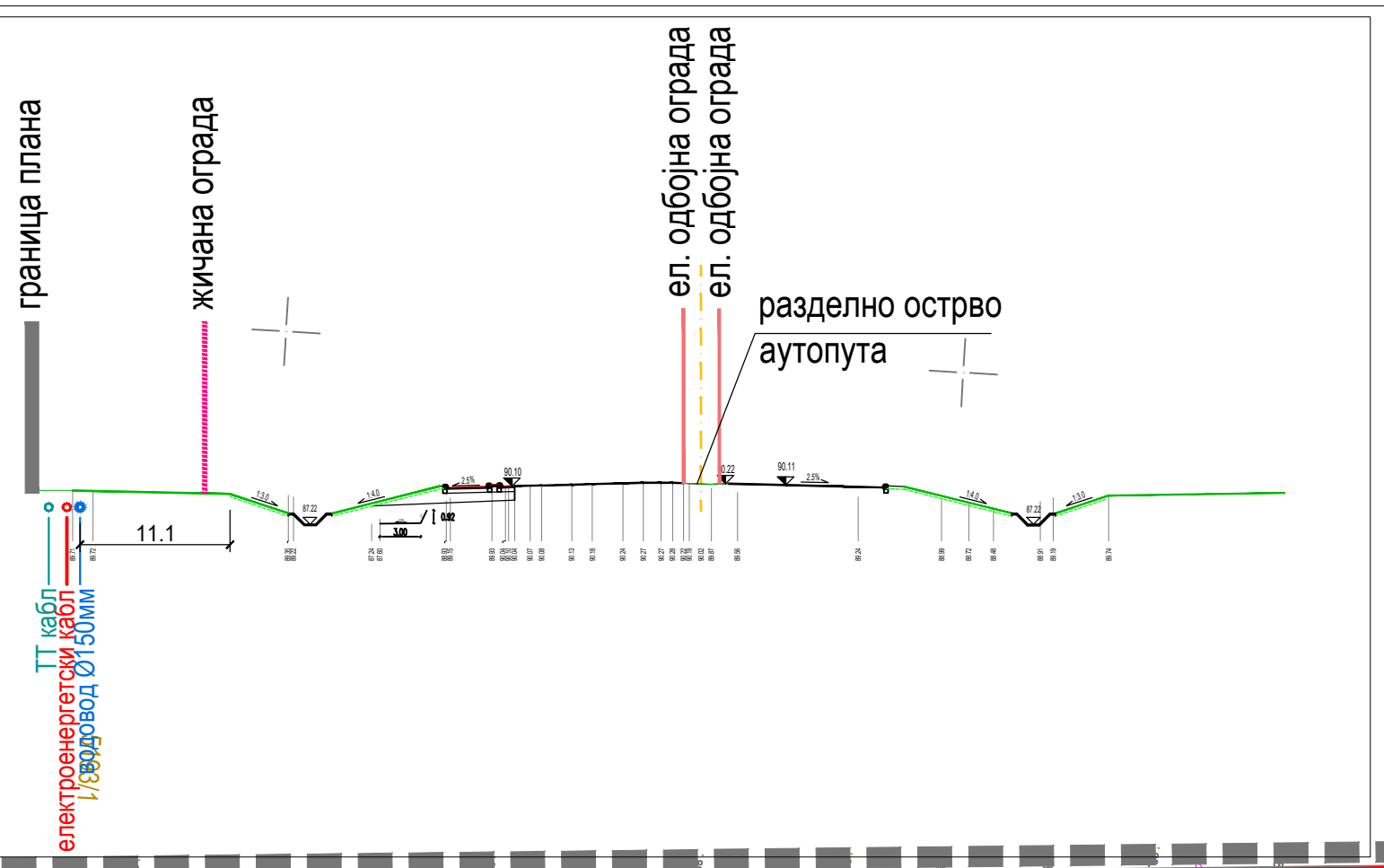
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
КОМПЛЕКСА СТАНИЦЕ ЗА СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ „ОМВ ОБИЛАЗНИЦА 2“
ГРАДСКА ОПШТИНА СУРЧИН

 PROJEKTURA DOO Projektovanje, urbanizam, konsalting Beograd, Živojina Žujovića 24 tel fax: + 381 11 243 78 99	Извршиоц: ОМВ Србија доо Београд, Омладинских бригада 90а, Н. Београд
	ПАН РЕГУЛАЦИЈЕ И НИВЕЛАЦИЈЕ
Одговорни урбаниста: Ивана Станковић, дипл. инж. арх. бр. лиценце 200 0911 06	ПОСРЕДНИК: ДИПЛОМАТИЈА
ШКАЛА: 1:1000	ДАТУМ: децембар 2018.
БР. ЛИСТА: 04	

DA SU INSTALACIJE MEĐUSOBNO USKLADENE TVRDE PLANERI:	ZA EL. I TK VODOVE: 3612/1	ZA SAOBRAĆAJ:
ZA VODOVOD I KANALIZACIJU:	ZA TOPLOVOD I GASOVOD: 	ZA ZELENILO: 3613/1

ПРОФИЛ 2-2/ km 186+500
P=1:500

- ЛЕГЕНДА:**
- ГРАНИЦА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
 - РЕГУЛАЦИОНА ЛИНИЈА
 - ИВИЦА КОЛОВОЗА
 - ЗАШТИТНА / ЕЛАСТИЧНА ОДОЈНА ОГРАДА
 - ЗАШТИТНА / ЖИЧАНА ОГРАДА
 - ГРАЂЕВИНСКА ЛИНИЈА
 - P+1 ПЛАНИРАНА СПРАТНОСТ
 - УЛАЗ У КОМПЛЕКСА ССГ
 - ИЗЛАЗ ИЗ КОМПЛЕКСА ССГ
 - ОЗНАКА ЗОНЕ

- ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ**
- коловозна површина аутопута са распоредом и наменом коловозних трака
 - зона уклапања саобраћајних прикључака на аутопут
 - заштитна зона постојећег гасовода МОР 50bar ; Ø610mm - 60m
 - заштитна зона планираног гасовода МОР 16bar - 6m
 - MBTS 10/ 0.4 kVA
 - ПОСТОЈЕЋИ ВОДОВОД Ø250 mm
 - ПЛАНИРАНИ ВОДОВОД Ø150 mm
 - ПОСТОЈЕЋИ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИ КАБЛ 10kV
 - ПЛАНИРАНИ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИ КАБЛ 10 kV
 - ПОСТОЈЕЋИ ТТ КАБЛ
 - ПЛАНИРАНИ ТТ КАБЛ

ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ	
КОМПЛЕКСА СТАНИЦЕ ЗА СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ „ОМВ ОБИЛАЗНИЦА 2“	
ГРАДСКА ОПШТИНА СУРЧИН	
PROJEKTURA DOO Projektovanje, urbanizam, konsalting Beograd, Zivovina Zujovicica 24 tel fax: + 381 11 243 78 99	Наручиоц: ОМВ Србија доо Београд, Омладинских бригада 90а, Н. Београд
СИНХРОН ПЛАН ИНСТАЛАЦИЈА	
Одговорни урбаниста: Ивана Станковић, дипл. инж. арх. бр. лиценце 200 0911 06	ПОСРЕДНИК: ДИЗАЈНЕР: БРОЈ ЛИСТА: 1:1000 децембар 2018.
Бр. листа: 06	